SZABADSÁG
LIBERTY

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

NO. 189. SZAM. THIRTY-FOURTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szerda, 1924 augusztus 13. HARMINCNEGYEDIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

KALAUZ

Elnök Jakubát Mihály, alelnök Sz... József, pénztári titkár Hallok Sá... pénztárnok Kudary József, jegyző ... Sándor, lev. titkár Hallok János, 523 ... pot Str. Niles, O., kihez az egylet... dekő levelek küldendők, számv. biz. ... Sohajda Balázs, Boda András és Re... József, jótálló biz. Druga Mihály, Der... János és Gyöngyösi János, házkezelő ... mény Lajos, magyar zászlótartó Kun Mi... hály, amerikai zászlótartó Berencsi An... rás, betegl. Kiss József és Reho Józse... Warren, O. ban Kökörcsényi Károly, ajt... őrök Bukszár Bertalan és Ferenczi Lász... ló.

A Windberi Első Róm. és Gör. Kath. Szüz Mária Bs. Egylet.

Gyüléseit tartja minden hó 1ső vasárnapján a saját helyiségében, 200 Centre Str.

Elnök Kalugyer Mihály, alelnök Csordás János, titkár Pásztor Mihály, 407 Centre Str., Windber, Pa., pénztárnok Ónodi János, ellenőr Molnár József, hármas biz. Nohaj Mihály, Lócsos József, Rákóczi Ferenc; zászlótartók: Saji Gusztáv, Kalócsai Ferenc, Beteglátogatók: 35 pézen: Ónodi János, városban Kalugyer Mihály, Klub elnök: Nohaj Mihály, pénztárnok: Horváth Gábor, ellenőr Lócsös József.

LEECHBURGI ELSŐ ÁRPAD MAGYAR BS. EGYLET.

Alakult 1902. Március hó 20-án. Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján a Verhovay Hallban. Délután 2 órakor.

Elnök Vincze József, alelnök Kiss Gyula, pénztárnok Sellei Lajos, titkár Mikó Lajos, Box 525, Leechburg, Pa., kihez minden levél címzendő, jegyző Wagner József, ellenőrök Stefanics György és Demján Bálint, zászlótartók Szücs Pál és Szász Sámuel, betegl. ellenőr Idb. Shavensky István, beteglátogatók Ifj. Shavensky István és Vasas János, trustees Lechner János és Simon István, ajtóőrök Darabán János és Tóth József.

Auburn, Ill. és Környéke Gróf Lónyai Elemér I. Magyar Ker. Bányász Betegsegélyző Egylet.

Elnök Urbánszky János, alelnök Papp József, jegyző és titkár Kravjánszky István, P. O. Box 94, Auburn, Ill., pénztárnok Zöldi Mihály, ellenőr Pető Antal, beteglátogató Ducás András, ellenőr Bányai János, hármas biz. tagok: Gáspár Sándor, Szalai Lajos és Guba Márton, póttag idb. Bodnár István, ajtóőr Verdun József.

MAGYARORSZÁGI LEVELEK.

Alábbiaknak a Foreign Language Information Service magyar osztályánál Magyarországból érkezett levelük van, akik ezt az iroda helyiségben — személyesen vagy levél utján — bármikor átvehetik. Ha valaki ismerőst talál a keresettek közt, sziveskedjék figyelmeztetni őt. Pontos cim: Foreign Language Information Service, Hungarian Bureau, 119 West 41st St., New York City.

Virág József, 52 éves, született Bibartsfalván.

Panyik Klári, 27 éves, született Perecsén.

Teisses Fanta Zsigmond, Philadelphia.

Lewis Lesser özvegye, Philadelphia.

Utassy József, 41, éves, Minneapolis.

Gandalovics Gábor, asztalos mester.

VAD MERÉNYLET EGY FIU ELLEN

Három férfi lefogta, egy leány pedig tüzes vassal három "K" betüt égetett a hátára.

DANVILLE, ILL., aug. 11.— A Rankinba való Mr. és Mrs. Frank Aaron tizennyolc esztendős Ralph nevü fiát kellemetlen meglepetés érte a napokban Rankin és Paxton között, az országuton. Megtámadta négy ember, akik közül, mint utólag kiderült, az egyik egy nő volt. Lerángatták a kabátját, az ingét és az alsó ingét s a nő egy tüzes vassal három K betüt égetett a hátára.

A fiu a támadásról nem tett feljelentést.

A sebei azonban ma annyira elgennyesedtek, hogy kénytelen volt orvoshoz fordulni.

Igy derült ki azután a dolog.

Az eset a mult hét szombatján történt, este. Az Aaron fiu Paxtonból hazafelé tartott Rankinba. Utközben egy leánnyal találkozott, akinek az automobiljával valami baja volt.

Az Aaron fiu felajánlotta a segitségét. A leány ezt elfogadta. Mialatt a kocsin dolgozott, az utat szegélyező bokrok közül előlépett a három férfi, megragadták, leteperték és letépték a ruháját.

A leány azután a hátára égette a három végzetes betüt.

A fiu előadása szerint néhány nappal a támadás előtt az utcán megszólitotta őt három férfi, azt kérdezték tőle, tagja-e a Klannek.

Aaron azt felelte, hogy még nem, de szeretne az lenni. Erre az egyik férfi megfenyegette:

— Mi még találkozunk, ha maga a Klan tagja lesz!

ÖTVENEZER EMBER ELŐTT MONDTA EL JOHN W. DAVIS ELSŐ KAMPÁNY BESZÉDÉT

A demokraták elnökjelöltje clarksburgi otthonában fogadta a demokrata konvenció hivatalos delegációját.

A TÖMEG LELKESEN HALLGATTA MEG AZ IGÉRETEKET.

Davis, a demokrata elnökjelölt élesen támadta a republikánus pártot.

CLARKSBURG, W. Va., aug. 11. — Clarksburg városa ünnepelt. Ez a korántsem jelentékeny west virginiai város érdeklődést tudott kelteni maga iránt azért, mert "hometown"-ja John W. Davisnek, a demokraták elnökjelöltjének, akivel a demokrata delegátusok a mai napon hivatalosan közölték a jelölést s Davis hivatalosan tudtukra adta, hogy a jelölést elfogadja.

Több ezer ember jött ez alkalomból Clarksburgba szerte az országból. A lelkesedés nagy volt. Davis beszédével a közönség, amely természetesen kizárólag demokratákból állott, nagyon meg volt elégedve s ugy a delegátusok, mint a kiváncsiak azzal a tudattal mentek haza, hogy külömb jelöltben nem is állapodhattak volna meg, mint amilyen John W. Davis. Arra senki sem utalt, hogy Davis a Morgan csoport jogügyi tanácsosa s ennélfogva népszerütete kissé gyanus. Szép szavak hangzottak el, a közönség szép, vagy talán mondjuk inkább politikai érdeklődéssel hallgatta meg a dikciót s ezzel az országos esemény lejátszódott.

Davis nem hiába a demokraták elnökjelöltje, mert beszédében gondoskodott arról, hogy a republikánusok ellen irányuló erős kijelentéseket tegyen.

Beszédében a republikánusokkal kapcsolatban különösen az olajbotrányra terjeszkedett ki, ami érthető, mert az olajbotrány elvégre olyan téma, amelyet a demokrata elnökjelöltnek feltétlenül szóvá kellett tennie.

Egy-egy kijelentésére a ház előtt összegyült tömeg részéről, amely hangtovábbitó segitségével világosan megérthette a beszédét, élénk visszhangot kapott s ebből a visszhangból Davis arra következtethetett, hogy szülővárosában feltétlenül népszerü ember.

Ujságirók szerint a Davis otthon előtt a jelölő beszéd elhangzása alkalmával legalább akkora tömeg gyült össze, mint négy évvel azelőtt Marionban, amikor Harding mondotta el a jelölő beszédét. Akkor természetesen a republikánus érzelmü tömeg lelkesedett.

Az eseményt eső zavarta meg, de az eső csak rövid ideig tartott s a politikai lelkesedés olyan nagy volt, hogy a közönség még az esőt is elfelejtette.

A beszéd leglényegesebb pontjai.

Davis beszédének leglényegesebb pontjai a következők:

A kormány álljon a nép szolgálatában, mert hiszen a demokráciának ez a lényege.

Az elmult esztendőben nagyon kinos politikai események játszódtak le, amelyekért a republikánus párt a felelős.

Jellemző a republikánusokra, hogy az olajbotránnyal kapcsolatos vádakkal szemben védtelenek voltak s szerettek volna mindent suba alatt elintézni, s természetesen elejét akarták venni annak, hogy a nép belelásson üzelmeikbe.

A republikánus adminisztráció korrupt volt.

Semmi jel sem vall arra, hogy a republikánusok olyan külügyi programot tudnának végrehajtani, amely méltó ennek az ország-

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

MEG AKARJÁK OLDANI A RUHR VIDÉKI BONYODALMAT

A nemzetközi konferencia a Ruhr kiüritésének alapvető kérdéséről tárgyal. — Csütörtökön vagy pénteken dől el a konferencia sorsa.

LONDON, augusztus 11. A nemzetközi konferencia végül is belebocsájtkozott a Ruhr kiüritésének alapvető kérdésébe s a főmegbizottak magánbeszélgetések keretében keresik e sulyos politikai probléma megoldását, amely voltaképen nem is szerepel a tárgyalások napirendjén.

Herriot francia miniszterelnök ma hosszas tanácskozást folytatott Dr. Stresemannal, a német külügyminiszterrel. Marx birodalmi kancellár és Stresemann külügyminiszter felkeresték Theunis belga miniszterelnököt s a német delegátusok McDonald angol miniszterelnökkel ugyancsak tárgyalásokat kezdtek a nap folyamán.

Ugy hiszik, hogy Herriot-t Párisban a szombat esti minisztertanácson felhatalmazták a Ruhr-vidék tizennégy hónapon belül végrehajtandó kiüritésére. De, hogy a kiürités pontosan, mikor kezdődjék el s hogyan miként tartsák meg a francia és belga vasutasok bizonyos létszámát a rajnai és ruhr vidéki vasutakon, ezeket a lényeges kérdéseket a franciáknak, belgáknak, angoloknak és németeknek meg kell oldaniok, mielőtt a konferencia határozott módon hozzáfoghatna a Dawes-terv végrehajtási módozatainak megállapitásához.

Bizakodó a hangulat.

A konferencia három bizottsága elvben megegyezett jelentésének pontjaiban, de a jogászok még mindig szorgalmasan tanulmányozzák és adják ki az okmányokat. Tény, hogy a jelentések szövegét most sem tudják végleges formába önteni.

Általában az a meggyőződés vált urrá, hogy a konferencia kimenetele csütörtökön, vagy legkésőbb pénteken fog eldőlni. A konferencia köreinek többsége mégiskivül bizakodó hangulattal tekint az eredmények kialakulása elé.

A tizennégyes nagytanács ma [illegible] hogy átvegye a harmadik számu bizottság jelentését, amely a természetbeni jóvátételi fizetésekkel foglalkozik. Ez a bizottság sokat vitatkozott arról, hogy Németország milyen mennyiségben legyen köteles szenet és kokszot szállitani Franciaországnak. A hosszas tárgyalások után végül is megegyezésre jutottak s megállapodtak abban, hogy a kérdést döntőbirósági eljárásnak vetik alá.

Franciaország ezen a ponton azt kivánta, hogy a természetbeni jóvátételi szállitások határidejét terjesszék ki a versaillesi szerződésben megállapitott határnapon tul is.

A német delegátusok ehhez a követeléshez egyelőre semmiképen sem akartak hozzájárulni. A franciák a jóvátételi szállitások határidejének meghosszabbitását kivánták megtenni a Ruhr korai kiüritésének feltételeül, Németország azonban nem állt kötélnek, s azt követelte, hogy a megszállott területek katonai kiüritése csupán a Dawes-tervbe foglalt feltételek végrehajtásától függjön.

A tizennégyes nagytanács holnap ujból ismét összeül s megvan a lehetősége annak, hogy addig a magánbeszélgetések folyamán meg tudják oldani a Ruhr kiüritésének problémáját.

Ha ez megtörténnék, ugy a konferencia előrehaladhatna a technikai pontok megvitatásával, anélkül, hogy tárgyalásait alapvető politikai viták zavarnák meg a Ruhr vidék helyzete és jövője körül.

NEM TUDTA ÁTUSZNI AZ ANGOL CSATORNÁT.

LONDON, aug. 11. — Lillian Harrison, az argentinai uszóbajnok, aki megkisérelte az angol csatorna átuszását, kénytelen volt abbahagyni az uszást hét mérföldnyire a parttól, mivel a jobb lába meghuzódott. Azt mondja, hogy hamarosan uj próbát tesz.

A SHENANDOAH COLUMBUSBAN

Az óriás léghajó valószinüleg Columbus felett is megjelenik majd.

COLUMBUS, O., aug. 11. — A Shenandoah, a flotta óriási kormányozható léghajója, egyre nagyobb népszerüségnek örvend, egyre többen vannak, akik látni kivnják.

Az ohioi állami nagyvásár rendező bizottsága legutóbb azzal a kéréssel fordult a tengerészetügyi minisztériumhoz, adjon engedélyt arra, hogy a Shenandoah megjelenjen a vásáron, hadd gyönyörködjenek benne a látogatók.

A tengerészetügyi minisztérium már válaszolt is erre a kérdésre, még pedig ugy, hogy abból a vásár rendezősége reményt láthat a maga számára. A válasz az, hogy, hacsak lehet, a Shenandoah el fog repülni a város felett.

A Shenandoah ugyanis, épen az ohioi állami nagyvásár alatt, el lesz foglalva, épen abban az időben fog elrepülni Lakehurstból Des Moinsba, az iowai állami vásárra.

Az iowai állami nagyvásár augusztus huszonhatodikán kezdődik.

Washingtonba a kérelmet a rendezőbizottság nevében G. R. Lewis, a vásár főintézője küldte el.

A tengerészetügyi minisztérium szerint a terv az, hogy a Shenandoah minél több amerikai nagyvárosban megjelenjék.

FORD NEM AKAR JELÖLT LENNI

DETROIT, Mich., aug. 11. — Henry Ford ma megismételte azt a kijelentését, hogy "nem akar szövetségi szenátorjelölt lenni."

Ford ezidőszerint a massachusetsi Sudburyban tartózkodik, a hol pihen. Onnan küldte be a nyilatkozatát, amely egyszerüen céltalanná teszi azoknak a hiveinek az erőlködését, akik mindenáron a jelölése mellett kardoskodnak.

Ford titkára utján nyilvánosságra hozta, hogy a "jelölést semmi körülmények közepette sem fogadná el."

Ford azért tette meg másodszor is ezt a nyilatkozatát, mert értesitették, hogy abban az esetben ha nevét nem vonja vissza a jelöléstől, akkor az ő nevét is szavazás alá bocsátják.

Ford titkára a mai napon hangsulyozta, hogy gazdája ezidőszerint egyáltalában nem akar a politikai harcból.

AZ ELNÖK NEM ISMERI EL A FAJELMÉLETET

Kampányában nem érvényesül a faji és a vallási elv.

HÜ AZ ALKOTMÁNYHOZ.

Nem tesz különbséget a fehér és a fekete polgár között.

WASHINGTON, D. C., aug. 11. — A new yorki Ford Hamiltonba való Charles F. Gardner levelet intézett Coolidge elnökhöz, amelyben azt a kérdést intézte hozzá, hogy a közeledő elnökválasztási kampányban a faji és a vallási szempont elve érvényesülni fog-e.

Coolidge elnök a Gardnerhez intézett válaszában "csodálkozásának" adott kifejezést, hogy ilyen feltevés egyáltalában lehetséges s természetesen a legnagyobb határozottsággal kijelentette, hogy az efajta elvnek az érvényesitéséről egyáltalában szó sem lehet.

Gardner az elnökhöz intézett levelébe egy ujságközleményt tett bele, amely arra a lehetőségre utal, hogy az egyik new yorki kerület esetleg néger képviselőt küld a kongresszusba.

"Teljesen lehetetlen az a feltevés, irja az elnök a többi között a válaszában, — hogy akár vallási, akár faji szempontokat érvényesitsünk az elnökválasztási kampányban.

Alkotmányunk értelmében mindenki egyforma politikai jogokkal rendelkezik, akár fehér ember, akár fekete.

Én erre az alkotmányra tettem esküt s legyen arról meggyőződve, hogy az alkotmány felfogásához ragaszkodom s ennélfogva teljesen kizártnak tartható az, hogy jómagam faji külömbségtételre képes volnék.

Én azt vallom, hogy a néppel szemben kötelességeimet az alkotmány értelmében kell teljesitenem, függetlenül attól, hogy a választók micsoda fajhoz tartoznak és micsoda hitet vallanak.

A fekete polgár ép ugy fel van jogositva a jelölésre, mint akármelyik más polgára ennek az országnak.

Hogy ezt a feketét aztán jelölik-e, az nem az én ügyem s megállapitása nem is az én hatáskörömbe tartozik, hanem a választópolgárokéba.

Az olyan szuggesztiót, amely szerint a néger jelölt ellen érvényesitsem a befolyásomat, nem fogadhatom el.

Ebben a kérdésben teljesen magamévá teszem nagy elődömnek, Theodore Rooseveltnek a felfogását, hogy én az opportunizmus elvét nem vagyok hajlandó alkalmazni s ennélfogva nem vagyok hajlandó olyan lépést tenni, amely erkölcsi felfogásommal összeegyeztethetetlen, még ha esetleg ez a lépés bizonyos embereknek tetszenék is."

Coolidge elnök levele a liberálisan gondolkodó politikusok körében nagyon rokonszenves visszhangot keltett.

TIZENKETTŐ SEBESÜLT MEG A NAGY TÜZNÉL.

MOOSE JAW, Sask., Canada, aug. 11. — A Woolworth épület pincéjében tüz támadt és a lángok átterjedtek a szomszédos épületekre is. A lángok vagy 50.000 dollár kárt okoztak. Tizenketten megsebesültek a tüz folytán.

LEZUHANT ÖT FESTŐ A MÁSODIK EMELETRŐL.

NEW YORK, aug. 11. — Brooklynban leszakadt az állvány egy ház előtt és öt festő lezuhant két emelet magasságból. Szerencsére csak egy sebesült meg komolyabban, Max Roth, akinek bokában eltörött a lába.

MENTÉS A VILLÁM SUJTOTTA ISTÁLLÓBÓL.

PIQUA, O., aug. 11. — George Favorite pajtáját felgyujtotta a villám. A pajta leégett, de a benne levő állatokat, köztük 70 sertést sikerült idejében kimenteni.

TEHERSZÁLLITÓ REPÜLŐGÉPEK

Teherszállitó repülőgépközlekedést létesitenek Chicago s New York között.

NEW YORK, N. Y., aug. 11. — Long Islandban, a Curtis Flying Fielden ma kipróbálták a teherhordó repülőgépeket. A kisérletezés alapján meg akarnak győződni arról, hogy a repülőgép képes-e három tonna terhet vinni, ami negyven ember sulyának felelne meg.

Az első kisérletezés, amelyre egy Remington Bermelli gépet használtak, kitünően sikerült. A gép négyezer kétszáz lábnyi magasságra emelkedett.

Ha a gép sikerrel teljesiti munkáját, akkor remélhető, hogy ezt a teherszállitmányt száz mértföldes sebességgel szállitsa tovább.

Még néhány ilyen kisérletezést tesznek s a kisérletezések sikere esetén az a terv, hogy rendes teherforgalmat létesitenek repülőgép segitségével New York és Chicago között.

A kisérletezésnél a hadsereg és a haditengerészet tisztjei közül többen jelen voltak.

68 ÉVES NŐ VÁLIK 91 ÉVES FÉRJÉTŐL.

SUNBURY, Pa., aug. 11. — A 68 éves Mrs. James P. Kline válópert inditott a Nothumberland megyei törvényszéken 91 éves férje ellen hütlen elhagyás cimén. Az öreg Kline ötven évig élt feleségével s most vetett szemet egy fiatal özvegyre. Jelenleg ennek az otthonában turbékol.

A CHICAGOI GYILKOSOK BE AKARTÁK CSAPNI AZ ORVOS SZAKÉRTŐKET IS

Dr. Hulbert, a védelem negyedik szakértője szerint Leopold és Loeb hazudtak az orvosi vizsgálaton.

A KERESZTKÉRDÉSEK ÖZÖNE.

A védelem holnap befejezi a bizonyitó eljárást. — Következik a vád válasza.

CHICAGO, Ill., augusztus 11. — Dr. H. S. Hulbert, a védelem negyedik orvosszakértője ma tovább folytatta véleményének kifejtését a chicagoi gyilkos diákok bünperének mai napján. Dr. Hulbert körülbelül ugyanarra az álláspontra helyezkedett, mint három elődje: hosszasan fejtegette Leopold és Loeb majdnem őrült lelkiállapotának taglálását és e beteges állapot okainak keresését. Dr. Hulbert foglalkozott a "képzelgési kényszerképzetekkel" és ezek okául a belső elválasztásu mirigyek rendellenes müködését hozta fel. Dr. Hulbert sem kerülte ki, ami három elődjét érte: véleményét Crowe államügyész nagyon hevesen támadta.

Az ügyész ma igen erős kitételeket használt a védelem ellen és annak a gyanujának adott kifejezést, hogy az ügyvédek és az orvosszakértők valóságos próbákat tartottak a fiukkal a tárgyalás előtt. Ezeken a próbákon a fiuknak mindazt meg kellett "játszani," aminek az alapján a szakértők azután kifejthették a véleményüket. E vélemény egészen szük körre lesüritye, ez:

Loeb azért követte el a gyilkosságot, mert a csecsemő kor képzelgéseitől nem tudott megszabadulni. Ezeknek a képzelgéseknek a központjában az állott, hogy ő az, aki arra van hivatva, hogy a "tökéletes büntényt" elkövesse.

Leopold azért segédkezett neki a gyilkosságban, mert nem tudott megszabadulni csecsemőkorának egy ferdült képzetétől, az ugynevezett "király-rabszolga" álomképtől, amelyben ő hol mint uralkodó szerepelt, hol pedig — és legtöbbször igy — mint rabszolga, aki urát és királyát megmenti valami veszedelmes helyzetből. Leopold a való életben is keresett magának, az öntudata alatt, valakit, akihez mint hüséges rabszolga csatlakozzék, akinek segitsen, akit megmentsen, akinek akarata alá vesse magát.

A tárgyalás mai napjának másik érdekessége, hogy Dr. Hulbert, az ügyész keresztkérdései alatt nem tagadta: nem lehetetlen, hogy az orvosi vizsgálatra az ügyvédek esetleg előkészitették a vádlottakat s azok csaló és félrevezető szándékkal vallottak, amiből a fentebbi megállapitásokra lehetett az orvosoknak következtetni.

Dr. Hulbert vizsgálata főleg beszélgetésekre támaszkodik, a melyeket a két vádlottal folytatott. Ezek alatt a beszélgetések alatt, mondotta, több izben is meggyőződött arról, hogy a fiuk hazudnak.

Dr. Hulbert beismerte, hogy a véleményében bizonyos hézagok találhatók. Ha ezeket a hézagokat kitöltené azokkal a vallomásokkal, amelyeket visszatart, a fiuk lelkiállapotáról való véleménye talán más lenne, mint amit eddig előadott.

Dr. Hulbert vallomása szerint Leopold inkább ragaszkodott ahoz, hogy egy leányt raboljanak el, kövessenek el ellene erkölcstelen merényletet és azután öljék meg. Ezt a vágyát az befolyásolta, hogy állandóan látta lelki szemeivel, amint a világháboruban német katonák francia leányokat megbecstelenitenek.

Dr. Hulbert, ami Leopold szenvedélyeinek teljesen gyermeki voltát illeti, megegyezett véleményében a másik három orvosszakértővel.

Crowe a keresztkérdéseiben több X sugár lemezt vonultatott fel, amelyeken, szerinte és más orvosok szerint, semmiféle szervi elváltozást nem lehet észlelni.

— X sugár képekből egyáltalán nem lehet megállapitani, hogy valakinek van-e hajlama az őrültségre és a gonosztettekre, vagy sem, válaszolta Dr. Hulbert.

A belső elválasztásu mirigyek kérdésénél Crowe a következőkkel fordult Dr. Hulberthez:

— Hogyan müködik a toboz mirigy?

— A toboz mirigy szabályozza a belső elválasztásu mirigyek egyensulyát.

— Igaz-e, kérdezte ismét az ügyész, hogy a toboz mirigynek nevezett szerv tulajdonképen nem is mirigy?

— Vannak tudományos vélemények, felelte a doktor, amelyek szerint a toboz mirigy csak egy kötőszöveti gombolyag, erekkel átszőve.

Dr. Hulbert javában boncolgatta Leopold elmeállapotát, mikor a biró a tárgyalást elnapolta.

Ennek az orvosnak véleményadása eddig több, mint két és fél napot vett igénybe.

Dr. Hulbert holnap délelőtt befejezi a vallomását. Lehet, hogy a védelem még a holnapi napon befejezi a maga részéről a bizonyitó eljárást.

A BÉKEBIRÓ CSÜTÖRTÖKÖN ITÉLI EL A MEGTÁMADÓIT

Bekötözött fejjel ágyban fekszik az izgalmak után. — "Ártatlanok" a megyei börtönben. — Megvertek két gyanusitottat a vallatásnál. — Tizezer dollár biztositék alatt.

A Clevelandi Magyar Munkás Dalárda zavargással végződött szombat esti piknikje közbeszéd tárgya városszerte minden körben. Nagy az érdeklődés az iránt a tizenöt magyar iránt, akik a zavargás, Philip Bartell brooklyni békebiró leütése folytán kénytelenek voltak megismerkedni a megyei börtönnel. Sajnos ártatlanok is kerültek a clevelandi megyei börtön celláiba s nagyrészük ott van ma is, mert a természetszerüleg bosszura gondoló biró gondoskodott arról, hogy ne egykönnyen szabaduljanak ki biztositék mellett. Az elfogottak mindegyikét külön-külön 10,000 dollár biztositék alá helyezte.

A békebiró az általa vádolt magyarokat csütörtökön este 8 órakor állitja itélőszéke elé. A vádlottak nagyrésze ártatlanságának tudatában védőkről nem gondoskodott, de ugy tudjuk, hogy a Munkás Dalárda intézkedett, hogy mindannyian részesüljenek kellő védelemben.

A vádlottak a következők:

ANGYAL ISTVÁN,
LIGÁS JÁNOS,
CSERNUS KÁROLY,
TRAXLER FERENC,
CSUHAJ ZSIGMOND,
FAZEKAS KÁROLY,
SZABÓ GÁSPÁR,
ANGYAL BÉLA,
IGNÁCZ JÁNOS,
SISKA LÁSZLÓ,
LÁSZLÓ ELEK,
SELMECZY MIHÁLY,
KAZSOKI JÓZSEF,
KOVÁCS SÁNDOR,
OLEJNYIK JENŐ.

Olejnyik Jenőt, a Munkás Dalárda vigalmi bizottságának elnökét azért fogatta el a békebiró és avval vádolja, hogy nem volt hajlandó neki segédkezni a zavargók szétoszlatásában.

Ligás János, 35 éves, 1882 W. 44th streeti lakost vádolja ártatlanul a békebiró avval, hogy őt gyilkossági szándékkal fejbesujtotta. Most már elismeri a békebiró is, hogy őt nem baltával, hanem csak egy kis "pop"-os üveggel vágták fejbe.

"Az automobilomon hazafelé indultam Papp Kornél társaságában, amidőn a piknikhelyre visszaindult a békebiró egy csapat brooklyni polgárral. Megállitották kocsimat és durva bántalmazás után bekisértettek clevelandi rendőrrel."

Angyal Béla, aki a 3907 Fulton roadon lakik Selmeczy Mihály west sidei üzletemberrel igyekezett Cleveland felé, amidőn utját állták a békebiró emberei és letartóztatták mindkettőjüket, hiába hangoztatták ártatlanságukat.

Csernus Károly és Angyal István ugy kerültek bajba, hogy bementek a megyei börtönbe vasárnap reggel Olejnyik Jenő kiváltása végett. Amint a békebiró, aki a sheriff irodájában éppen vallatta az elfogottakat, meglátta Angyal Istvánt, felkiáltott:

— Éppen ön az, akit legjobban várok! Fogják el! — adta ki az utasitást a deputyknak. Angyalt azonnal letartóztatták és lezárták.

Bartell biró azt mondja, hogy egészen biztosan felismerte Angyalban azt, aki elölről nekitámadt, amidőn hátulról másvalaki leütötte.

Csernus Károly védelmére kelt Angyalnak. Bizonyitgatta, hogy a barátja ártatlan, nem vett részt a zavargásban.

"Ha tudja ön ezt, akkor ön is a piknikesek közt volt és részt vett a zavargásban" — mondotta a békebiró és fogságba helyeztette Csernust is.

Szabó Gáspárt, aki a 3230 W. 111th streeten lakik, a tánchelyiségben fogták el, bár nem is volt jelen a zavargásnál.

Traxler Ferencet, a Szabadság egyik veterán gépszedőjét, szintén elfogatta a békebiró, mert ott találta a piknikhelyen. Hiába hangoztatta, hogy közelében sem volt a zavargásnak, elvitték.

A vádlottak közül többen azt állitják, hogy a vallatásnál durván bántalmazták őket, hogy vallomásra birják őket.

Bartell békebirót, amint a vallatásnál vallották, Tóth Lajos, a west sidei butorszállitó sujtotta fejbe. Tóthnak nyoma veszett, nem találják a sheriff emberei.

4 MILLIÓ ROSSZUL TÁPLÁLT GYERMEK VAN AMERIKÁBAN

Főleg a bevándoroltak gyermekei szenvednek rosszultápláltságban. — A körülmények változása és a nemtörődömség okozzák ezt a veszedelmes állapotot.

NEW YORK, augusztus 11. — Dr. C. R. Conklin-nak, az itteni Children's Aid Society orvosi igazgatójának tegnap nyilvánosságra hozott jelentése szerint 4 millió rosszul táplált gyermek van az Egyesült Államokban. A 4 millió közül 225 ezer New York városában él. A társulat most erélyes mozgalmat akar inditani a rosszul tápláltság "betegsége" ellen, melyet a külföldi orvosok "amerikai betegségnek" is neveznek, mert igen sok bevándorolt szenved benne.

Dr. Conklin jelentésében ugyan tagadja, hogy a rosszul tápláltság valóban kizárólag Amerika speciális betegsége volna, de ugyanekkor elismeri, hogy ez a beteges állapot rendkivül elterjedt az országban s sulyos veszedelmet jelent a nép széles rétegeire.

Tulnagy és megbetegedett mandulák és garatmandulák, szuvas romlott fogak okozzák igen sok esetben a rosszul tápláltságot. A fertőzött mandulákból és fogakból mérgek jutnak a szervezetbe s megakadályozzák a gyermek fejlődését, gátolják sulygyarapodását, petyhüdté teszik az izmait s meggyengitik a csontrendszerét.

Ezeket az állapotokat, valósággal betegségeket azonnal kezelés alá kell venni, de másrészt a többi nehézségeket is élénk figyelemmel kell kisérni.

A veszedelem egy másik forrása a táplálkozásnak hiányos, elégtelen volta. Egy harmadik tényező a táplálkozás külömböző elemeinek ki nem egyensulyozottsága. Azután jelentős szerepet játszik még a tea és a kávé tulságos élvezete, amely megrontja az étvágyat és ingerültté teszi a gyermeket. A tulságos cukor-evés szintén a jelentősebb okok között foglal helyet. Végül mindezekhez járul még az egészségtelen életmód, a rosszul szellőztetett lakásban való tartózkodás, a szülői felügyeletnek hiánya, vagy elégtelensége, a tulzásba vitt otthoni munka, vagy iskolai tanulás.

"Bevándoroltjaink közül" — mondja Dr. Conklin, — igen sokan olyan országból jönnek, a hol a szabadban éltek s sok gyümölcsöt és főzeléket fogyasztottak. Itt azután bérházakban laknak, zajos, idegölő gyárakban és műhelyekben dolgoznak s ami étkezési rendszerünket és módunkat fogadják el végzetes eredményekkel."

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty fourth year. Published Daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cserna, President: E. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

Editor: Col. ANDREW CSERNA
Edited and Published at — Szerkesztőség és Kiadóhivatal

700—710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell. Main 7836. Cuy. Central 1921.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre $6.00; félévre $3.00. — Külföldre: egész évre $10.00, félévre $5.00. — Clevelandi városban egész évre $8.00; félévre $4.00. SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $6.00; half year $3.00. — Foreign countries: one year $10.00; half year $5.00. — Cleveland one year: $8.00; half year: $4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mail as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk címe:
Room 603, 154 Nassau St., New York City
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Az ember és a társadalom

A POLITIKUSOK, társadalomreformátorok, nagyképü életboldogitók és frázismilliomosok, amikor saját kijelentésük szerint a "köz érdekében" dolgoznak, mindenre gondolnak, csak az "emberre" nem. Az egyik el van látva társadalmi bombasztokkal, a másik a politikában látja minden baj megoldásának lehetőségét, a harmadik a munkásság szervezkedésére helyezi a fősulyt. Szavak, szavak, szavak....

Ezek az életboldogitók elfelejtik, hogy minden gazdasági és erkölcsi problémának jelentőségét az emberhez való viszonya határozza meg. Elméletek nem javitanak az ember sorsán. Minden társadalmat javitó reformnak nem a társadalmat, amely fiktiv fogalom végeredményében, hanem a társadalmat alkotó embereket kellene figyelembe vennie.

Ne az emberek szolgálják az intézményeket, hanem az intézmények az embereket. Az az igaz és becsületes élet, amely berendezkedésével csökkenti az egyén fájdalmát és fokozza az egyén örömét. Az a kívánatos társadalmi berendezkedés, amelyben a lélek és test egészséges feltételeivel számolnak s amelyben csakugyan szuverén erő számba megy a tisztességes és jóindulatu emberi természet.

Tisztán fogalmakkal nem lehet dolgokon változtatni. S az a képmutató és kétszinü elv, amely jóságot hangoztat s aljasságot gyakorol, voltaképen nagyobb ártalmára van az emberiség jobb jövőt egyengető utjának, mint az abszolut önzők hada, akik még véletlenül sem tudnak emberségesen gondolkodni és érezni. A különb emberi sors szempontjából az érzelgős jelszavak hangoztatói a veszedelmesek, azok a gyanus figurák, akik mosolyogva tudnak ölni s a szempillájuk sem rebben meg a gyilkosság után.

Csak azokat a politikusokat s csak azokat a közt szolgáló tényezőket szabad komolyan venni, akiknek esetében a tisztességes szó összeegyeztethető a tisztességes tettel s akikről nyilvánvaló, hogy amikor a társadalom szolgálatában állanak, hogy ugyanakkor valóban figyelembe veszik "az ember" indokolt és jogos érdekeit is.

Stendhal

SZÁZ ÉVE annak, hogy Arrige Beyle, akinek irodalmi neve Stendhal, ujfajta szempontokat vitt a regényirodalomba. Müködésének századik évfordulója alkalmával Olaszországban és Franciaországban nagy ünnepségre készülnek.

Stendhal regényei még ma is elevenen hatnak s ez az iró saját irodalmi jövőjét illetőleg csakugyan kitünő jósnak bizonyult. Legkülönb alkotásából élete folyamán összesen nyolcvan példány fogyott el s erre Stendhal megjegyezte, hogy őt csak száz év mulva fogják megbecsülni.

Megbecsülése ugyan már jóval korábban következett be, amiben nagy érdeme volt Balzacnak is, mindamellett jellemző, hogy az a francia iró, aki tulajdonképen megalapitója volt a realisztikus regénynek, élete folyamán vajmi kevés irodalmi elismerésben részesült.

Stendhal természetesen nem tudott megélni irodalmi müködéséből s kapva-kapott az alkalmon, amikor a francia kormány kinevezte konzulnak az olaszországi Civitavecchiába.

A francia konzulatus falára legutóbb emléktáblát szögezték s az ünnepségen az olasz és francia irodalmi társaságok képviseltették magukat. Goethen kivül alig volt külföldi iró, aki az olasz levegő hatása alatt annyira felfrissült volna, mint Stendhal. S ez az immár klasszikusnak nevezhető francia iró megfelelő hálával és elismeréssel is viseltetett Olaszország iránt, mert nem egy izben kijelentette, hogy a külső eredménytelenség ellenére az olasz légkör tette lehetővé ránézve azt, hogy nem mondott le az alkotásról.

Valami sajátságosan megható és megindító van az efajta irodalmi ünnepségben. Annyi értéktelen embert szoktak ünnepelni, hogy a halott irói nagyság elismerése annál megkapóbb.

Stendhal természetesen már élete folyamán megérdemelte volna azt, hogy róla lényegesen különb módon, mint ahogy tették, tudomást vegyenek. De tisztában volt a saját értékével s kétségtelen, hogy ezt az értéket az utókor igazolta.

KÉT MILLIÓ DOLLÁROS KÁRT TETT A TÜZ.

NASHVILLE, Tenn., aug. 11. — Az Old Hickory Powder Works lőporgyár leégett, ami 2,000.000 dollár kárt jelent, a mennyiben elpusztult a 45 millió font lőpor, amit az Egy. Államok kormánya raktározott itt el hadi tartalékul 22,500.000 dollár költséggel. A lőpor mai piaci értéke csak 2,000.000 dollár volt. Vagy ötven raktárépület égett el. Robbanás nem történt. Emberéletben sem esett kár.

MEGÖLTEK EGY ÖREG TESTVÉRPÁRT A RABLÓK.

DETROIT, Mich., aug. 11. — A 60 éves Joseph Yergenst és nővérét, az 55 éves Theresát meggyilkolták vasárnap este a füszerüzletükben. A tejes találta őket holtan, amikor a tejet szállitotta. A gyilkosok labdaütő fával verték őket agyon. Két négert láttak késő este az üzlet előtt, valószinüen ezek követték el a rémtettet.

A KORAI ÉS ELSIETETT HÁZASSÁGOK

A KORAI és elsietett házasságok az amerikai társadalmi élet egyik legnagyobb veszedelmét jelentik. Sok az egész életre szóló boldogtalanság, a jövő utját elzáró vétség, vagy bün származik abból a körülményből, hogy tulságosan fiatal emberek lépnek házasságra, vagy hogy idősebbek is, tulságos sietséggel eveznek be a házasság révébe.

New York államban, ahol a korai és elsietett házasságkötések száma igen nagy, éppen most kivánnak a törvényhozás elé olyan javaslatokat terjeszteni, amelyek ezt a kérdést a gyökerénél kivánják megfogni és megoldani.

New York állam, amint az ottani Gyermek Jóléti Bizottság jelentése mutatja, rendkivül hátramaradt a gyermek házasságokat szabályozó törvények szempontjából s veszedelmesen gondatlan a házassági engedélyek kibocsájtásában.

Harminchat államban hoztak törvényt, amely hivatalosan megállapitja, hogy milyen korban köthetnek nők házasságot, de New York államban nincsen ilyen törvény és ott gyermekleányok is házasságra léphetnek, ha a szülői beleegyezést fel tudják mutatni.

"New York államban, New York városon kivül", mondja a bizottság elnökének, Antin állami szenátornak jelentése, "a rendelkezésre álló adatok szerint 1910-ben 157 gyermeket eskettek meg a 16 éves kor alatt; három közülük csak 13 éves volt, huszonnyolc 14 éves és 131 mindösszе 15 esztendős. Magában New Yorkban ilyen adatok nem állnak rendelkezésre, de minthogy a város lakossága az állam népének felét teszi ki, valószinü, hogy benne hasonló számban kötöttek gyermek házasságokat. A városház irattárában egy 11 éves leánynak kiadott házassági engedélyt is találtak."

Az egész országban 1920-ban 5,554 tizenöt évesnél fiatalabb leány kötött házasságot. Ehhez a számhoz járul még ötvenhét leány, aki ebben a korban már elvált s 269, aki özveggyé lett, mielőtt tizenötödik évét betöltötte volna. A népszámlálási adatok szerint 12,834 tizenöt esztendős leány lépett házasságra s 499 elvált, vagy özvegységre jutott.

Tizenhét államban hoztak eddig törvényt a 16 évesnél fiatalabb leányok házasságkötése ellen. Kilenc állam 15 évben állapitotta meg a nők számára a házassági korhatárt, nyolc állam és a District of Columbia 14 évben, mig három állam, Kentucky, Louisiana és Virginia 12 évben. Általában a férfiak házassági korhatárát két évvel magasabbra szabták meg. New York és még tiz állam egyáltalán nem szabályozták a házassági korhatár kérdését. A többi tiz állam a következő: Colorado, Florida, Idaho, Maine, Maryland, Mississippi, New Jersey, Pennsylvania, Rhode Island és Tennessee.

A new yorki Gyermekjóléti Bizottság a törvényjavaslattal kapcsolatban néhány érdekes esetet emlit fel a gyermekházasságok világából.

Az egyik esetben egy 12 éves leányt férjhez adtak szülei beleegyezéssel egy 40 éves férfihoz. A leányasszony elhanyagolta gyermekét s ezért a gyermekbiróság elé állitották. Ekkor kiderült, hogy férje már előzőleg megházasodott s hogy az első felesége még él. A leányt a tárgyaláson gyengelméjünek találták s egy állami intézetbe internálták.

Egy másik esetben egy 12 éves 11 hónapos leányt egy békebiró megesketett egy 25 év körüli férfival. A szülők nemcsak, hogy beleegyeztek a házasságba, hanem még a leány életkorát is hamisan mondták be. A gyermekleány házas élete eléggé boldog volt, de 20 éves korában özvegyen maradt öt kis, tehetetlen gyermekkel.

Egy harmadik esetben a 14 éves leány, akit mostohaanyja állandóan vert és kinzott, akarata ellenére, férjhez ment egy 19 éves ifjuhoz. A leány maga adta fel magát az egyik rendőrállomáson. A mostoha anya azért rendezte a házasságot, mert az iskolai hatóságok figyelmeztették, hogy a leánynak iskolába kell jária s nem otthon dolgoznia a különben nagyon is jól ellátott háztartásban.

Ilyen és hasonló esetek birják most majd rá valószinüleg New York állam törvényhozását is arra, hogy a házasulók korát legalább 16. évben szabja meg s elrendelje, hogy a házassági engedélyért öt nappal a házasság előtt már folyamodni kelljen.

ERRŐL JUT ESZÜNKBE!

Negyvenezer ember került a szövetségi biróságok elé az utolsó tiz hónap alatt a prohibiciós törvény megsértése miatt. A nagyvenezer ember közül harmincötezret itéltek el a birák és pedig hétmillió dollár pénzbüntetésre és 3.148 esztendei börtönre. Haynes prohibiciós föbiztos, aki ezt a szomoru statisztikát készitette, egyuttal köshirré teszi, hogy a bünesetek száma az elmult esztendővel szemben jelentékenyen emelkedett. Az 1923-as esztendőben összesen ötmillió dollárt tettek ki a pénzbüntetések és 2.003 esztendőt a szabadságvesztések. Mr. Haynes azt is bejelenti, hogy az idei tizenkét hónap beteltével legalább ötvenezerre emelkedik majd a bünesetek száma.

* * *

Ötvenezer ember sérti meg tehát egy esztendő alatt az Egyesült Államoknak száraz-törvényét. Csak a legszélsőbb elfogultság állithatja, hogy kizárólag az emberekben leledzik a hiba, hogy ez az ötvenezer elitélt ember börtönbe való csavargó, bünös lélek, a társadalom kivetettje és szégyene. Az a törvény, amely ellen tizenkét hónap alatt 50.000 ember vét, nem lehet józan, és nem lehet célravezető. Mert nyugodtan állithatjuk, ha 50.000 embert elitélnek egy esztendő alatt a prohibiciós törvény megsértése miatt, akkor legalább százszorannyit tesz ki azoknak a száma, akik vétenek ugyan a törvény ellen, de nem kerülnek biró elé. Már pedig, ha alkotmányos országban, ugynevezett demokráciában, ötmillió ember nem tart tiszteletben egy törvényt, akkor igenis a törvényben van a hiba.

* * *

A jelenlegi helyzetet az teszi sulyossá, hogy egy-két nyiltszavu politikus kivételével, senki sem mer szint vallani benne a kérdésben. A nagy konvenciókon egyszerüen elsikkasztották a prohibició kérdését és a demokrata párt, akárcsak a republikánus párt olyan "plank"-et fogadott el, amelyik szem előtt tartja azt az elavult ravaszkodást, hogy a "kecske is jóllakjék és megmaradjon a káposzta is."

* * *

A politikus urak elsősorban nem a nép érdekeiért szállnak sikra, hanem szavazatok után vadásznak, hogy "job"-ba jussanak. És nem akarnak kikezdeni sem az elfogult egyházakkal, sem a Ku-Klux-Klannel, mert ezekre a kellemetlen illatu szavazatokra is szükség van. Bünös könnyelmüség a politikusok és a nagy politikai pártok részéről ez a strucc politika. Ennek az országnak egyik legsulyosabb és legkomolyabb problémája a prohibició mai formája: a Volstead törvény. Nem lehet, hogy kultur-országban, esztendőről-esztendőre ötmillió ember törvényszegő legyen és ötvenezer ember felett mondjanak megbélyegző itéletet.

* * *

A háborus szabályok azt állitják, ha az ellenség áttöri a tengerzárlatot, ha a hivatalosan bejelentett "blokád" nem sikerül, ugy megszünik a zárlat. Ha ötvenezer ember vétkezik évente egy és ugyanazon törvény ellen, — ugy ha nem is szünt meg, de nagyonis kétséges annak a törvénynek parancsoló ereje. És a törvényhozásnak mindeneknél fontosabb kötelessége az ilyen törvényt revizió alá venni és olyan formán módositani, hogy azt tiszteletben tartsák a tömegek.

* * *

Megkezdődött a választási küzdelem. Megindult a beszédek végtelen sorozata, megkezdődött a kortesek hadjárata. Hány józan, hány elfogulatlan beszédet hallunk majd erről a kérdésről? Hány jelölt ur emlékezik majd meg arról a tényről, hogy egy esztendő alatt ötvenezer ember került a biróság elé azért, mert olyan italt mert inni, amelynek alkohol tartalma meghaladja a félszázalékot. Legyünk igazságosak. Ha ötmillió emberben állapitjuk meg a törvénysértők számát, ugy könnyen kiszámithatjuk, hogy az Egyesült Államok férfilakosságának körülbelül NYOLC százaléka helyezkedik nyiltan szembe az italtilalom mai formájával. Változtassuk tehát meg ugyan ilyen arányban a Volstead törvényt és a mostani félszázalékos alkohol tartalom helyett engedje meg az uj törvény a NYOLC százalékot.

Hogyan él a leghiresebb amerikai müvészek egyike?

NEW YORK megint nagy izgalomban van. Ennek az izgalomnak oka: "Sheriff" Bob Chanler, aki ismét nagy estélyeket rendez a Gramercy Squaren levő palotájában, a melyet a new yorkiak, mint a "Képzelet Háza"-t ismernek.

Bob Chanler egyike a new yorki előkelő társaság legismertebb és legtöbbet emlegetett alakjainak. Fantasztikus, bizarr ötleteiről nem most beszélnek először az emberek.

Robert Whintrop Chanler egyike Amerika legismertebb dekorativ müvészeinek. Ezenkivül sokszoros milliomos, aki valóban megengedheti magának, hogy a müvészi elképzeléseit, bármennyire vadak legyenek is azok és bármennyi pénzbe kerüljenek is, megvalósithassa.

Chanler volt az az ifju, akinek a felesége Lina Cavalieri volt egyszer — Lina Cavalieri, akiről sose felejtették el megjegyezni: a világ legszebb asszonya.

Chanler volt az a milliomos ifju, aki otthagyta a legfelsőbb négyszázat, hogy elmenjen játszani a négy millió közé — ahogy O'Henry hivta valaha a new yorkiakat.

Chanler nagyon előkelő familiából származik. Például Peter Stuvesant, aki a régi New Yorknak, mikor még Nieuve Amsterdamnak hivták, az utolsó hollandus kormányzója volt, egyik őse. Ez mindenesetre olyasvalami, amivel már érdemes dicsekedni.

Az ősei közé tartozik Roger Williams, az az ur, aki elsőnek találta ki a kék törvényt. Chanler erre már talán kevésbé büszke.

Bob Chanler a nevét onnét nyerte, a "Sheriff" nevet, a hogy egész New Yorkban ismerik, hogy egy rövid ideig kirándult a politika vadászterületeire is.

És, ismételjük, főleg ugy ismerik őt, mint müvészorgiák rendezőjét.

Ezek az orgiák a Gramercy Squaren levő palotájában szoktak lefolyni.

Ez a palota maga is nagyon érdekes — olyan érdekes, mint gazdájának az egyénisége.

Barna terméskőből épitették —régen., Bob ősei épitették. S ez a ház az ősök életének megfelelően épült: impozáns, nagyszerü és tágas.

Tele van csarnokokkal, óriási lépcsőkkel, korridorokkal s a ház tetején egy pompás és óriási télikert foglal helyet.

Az ünnepélyek főleg ebben a télikertben szoktak lefolyni.

Mindez azonban nem annyit jelent, hogy Chanler csak pénzt tud költeni és nem tudja a pénzt megkeresni.

Nagyon is tud pénzt keresni. Sokkal többet, mint amennyit a tehességes müvészek, ha nem rendelkeznek olyan összeköttetésekkel, mint Bob, keresni tudnak.

Dekorativ vásznaival tele vannak az amerikai és az európai milliomosok palotái. Leghiresebb munkája az ugynevezett "zsiráf kép", amelyen, nagyon érdekes elhelyezésben ezek a hosszu nyaku állatok szerepelnek.

Az Astorok egyike ezért a képért huszezer dollárt ajánlott fel neki, ő azonban visszautasitotta a milliomos ajánlatát. Nem tartotta ezt a vevőt elég érdemesnek arra, hogy a munkáját eladja neki.

A képet később a párisi Luxemburg muzeum vásárolta meg — Bob Chanler nem hajlandó elárulni, hogy mennyiért. Csak annyit hajlandó elárulni, hogy sokkal többért, mint amennyit a honfitárs igért érte.

Ez körülbelül fogalmat ad róla, hogy mennyit szokott egy-egy képért kapni s hogyan élhetne, ha nem lenne különben született milliomos.

Van egy nagyon érdekes szokása, ezt az egyik barátja igy adja elő:

— Az éjszaka balzsamos volt, tündéri, fényes és izgató. Chanler palotájában nagyban állt a bál. Én már későn érkeztem. Ezen a bálon felvonult az Ezeregyéjszaka minden tündéri szépsége. Szinek, lángoló, fantasztikus és buja szineknek orgiája volt ez az éjszaka. A Szépségnek és a Tudásnak minden királya, királynője és kisebb udvari csillaga, mind ott volt. Végig mentem a tömegen — reggel három óra lehetett — és kerestem a házigazdát. Kérdeztem a többieket: hol lehet?

— Vállat vontak: nem tudták. Tovább kerestem. Végre megtaláltam: ott ült a müterem egyik sarkában, mélyen elmerülve. Körülötte zugott, zengett a nagy bachannalia, észre se vette. Dolgozott.

Ez körülbelül a legjellemzőbb, amit Amerika egyik legnagyobb és legismertebb müvészéről el lehet mondani.

Hosszu ideig nem érkezett hir a hirhedt mulatságairól — és most ujra kezdenek bálozni a Gramercy Squaren. Ahol, mintha a Daudet Párisa elevenedne meg.

EMLÉKSZIK MÉG ERRE?

EMLÉKSZIK-E MÉG JENNY LINDRE? — a svéd csalogányra, akinél többet talán egy énekesnőt se emlegettek?

Egészen különös módon és nevével a neve keltette fogalommal semmi összefüggésben: Barnum hozta őt az Egyesült Államokba.

Annak idején óriási összeget fizetett neki, huszezer dollárt az egész turnéjára. Ez a turné husz hétig tartott.

Egész Amerika lázban volt — régi, ma már sárgultlapu ujságokat, ha fellapoz, még megtalálhatja azokon a régi lelkesedésnek, láznak a nyomait.

Akkoriban még nem volt automobil és Jenny Lind lovait kifogták — egészen ugy hatott a new yorki bevonulása, mint régen Budapesten, mikor az operett primmadonnákat ünnepelték.

Az első hangversenyére a fél város be akart jutni — ennek nemcsak Jenny Lind gyönyörü hangja volt az oka, hanem a nagyszerü reklám, amelynek Barnum valóban a mestere volt.

Jenny Lind ugy élt itt, mint ahogy az indiai hercegnők élnek a naiv emberek fantáziájában.

Pezsgőben fürdött és biborban utazott — a turné költségeit Barnum fedezte, a huszezer dollár a tiszteletdij volt csupán, amelynek érintetlenül kellett a müvésznő kezébe jutatni, mikor eltávozik majd.

Barnum sziveseen fizette az extravagans énekesnő minden kivánságát, szeszélyes, sokszor képtelen követeléseit. Nem költhetett annyit, hogy Barnum még mindig ne keresett volna rajta százszoros pénzt.

Jenny Lind: ma is fogalom a neve Amerikában.

Müvésznők, akik igazán nagylábon akarnak élni, őt igyekeznek utazni. Dehát: ma már ez nehezen megy, mások az emberek, mások a viszonyok és — nincs mégegy Jenny Lind!

A szobrát a napokban leplezték le a szülőházája fővárosában.

* * *

EMLÉKSZIK-E MÉG A KANÁSZRA? — e régvolt, rosszillatu egyéniségre, aki hajnalban végig vonult a falun és alkonyattal tért meg?

Megszólalt a kürtje kevéssel napkelte után, röfögve rohantak a disznók feléje, ő összegyüjtötte e kövér és piszkos állatokat, amelyeket a mohamedánok annyira megvetnek. Összegyüjtötte őket, mint egykor a hamelni patkányfogó a patkányokat és kürtje nyomán és rövid száru ostorának csattogása mellett, terelgette őket maga előtt, ki a mezőkre, nehéz illatu pocsolyák felé, ahol e rövid lábu és nagyhasu állatok szuszogva és röfögve helyezkedtek el.

Jó, békés, pocsétás nyugalomban telt a nap.

Sütött a nap, az élet kemencéje.

Szikadtan és perzselten aléltak a a füszálak, elheverve, böffenve szundikáltak a disznók.

És sirtak a malacok.

És ő, a kanász, az ázsiai puszták nyugalmával és méltóságával állott a konda felett, zsiros kalapját a szemére huzta és komótosan rágyujtott az agyaráról lelógó pipára.

Emlékszik — milyen zaj, lárma, csörtetés, sivalkodás, rohanás közepette ért haza a faluba estefelé a konda?

Mindegyik disznó hogy ismerte: melyik kapun kell beszaladnia?

Hová tünt el vajjon estére a kanász, miután elvégezte kötelességét? Ő volt az vajjon, aki annyit orditozott tegnap este a kocsmában?

Vagy ő volt az, aki szerelmi bánatában a vizbe ölte magát?

A kanász — istenem! — de jó volna megegyszer látni!

MEGETTE A BABA A 450 DOLLÁROS GYÉMÁNTOT

SOMERVILLE, N. J., aug. 11. — Mrs. Rupert Smith gyürüjéből kiesett a 450 dolláros gyémánt. Megtalálta az autóban a velük kocsikázó szomszédnak 2 éves leánykája, aki aztán lenyelte a drágakövet. Gyomorsavban megedződve előkerült a gyémánt másnap reggel.

A MAGYAR ARANYKÖTVÉNYEK JEGYZÉSI HATÁRIDEJÉT 1924 évi Augusztus hó 15-ikéig MEGHOSSZABBITOTTUK.

A 8.85%-ot jövedelmező, dollárokra szóló és dollárokban kamatozó magyar aranykötvényekre állandóan érkeznek be hozzánk jegyzések az amerikai magyarság köréből és sokan kérik tőlünk a jegyzési határidő meghosszabbitását.

Ennek a kivánságnak most eleget teszünk és melegen ajánljuk mindazoknak, akik idáig még nem jegyezhettek, hogy éljenek a kedvező alkalommal és vásároljanak legalább egy aranykötvényt.

MINDEN 100 DOLLÁROS KÖTVÉNY ÁRA 87 DOLLÁR 50 CENT amelyet lejáratkor 100 dollárjával váltanak be.

KISS EMIL BANKHÁZA
133 SECOND AVENUE, CLEVELAND, OHIO

PÉNZÁTUTALÁSOKAT DOLLÁROKBAN

MAGYARORSZÁGBA és elszakitott részeibe, továbbá Csehszlovákiába, Romániába és Jugoszláviába a legpontosabban eszközlünk.
KAMATOZÓ DOLLÁRBETÉTEKET 4% MELLETT elfogadunk.
HAJÓJEGYEKET ELADUNK BÁRMELY VONALRA.
KÖZJEGYZŐI ÜGYEKET a legpontosabban intézünk el.
MINDEN AMERIKAI MAGYAR forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal.

American Union Bank
Főintézet: 10 EAST 22nd ST. a bankpalotában — Fiókintézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 83rd Street
NEW YORK CITY
A bank 1597 Second Ave. alatti fiókirodája minden nap este 8 óráig, hétfőn este 9 óráig nyitva van. — Vasárnap egész nap zárva van.

BÖRTÖNBEN A GYILKOS ORVOS

Egy orvost, aki üzlettársát meggyilkolta, huszonöt évi fegyházra itélt a biró.

HUTCHINSON, augusztus 11. — Dr. Kenn Uhls mától huszonöt évre lesz ismét szabad ember — ha csak meg nem hal közben. A doktort, kegyelem lehetősége nélkül, W. G. Fairchild biró huszonöt esztendei fegyházra itélte, mert másodfoku gyilkosságban bünösnek találta.

A doktor a büntetését a lansingi állami fegyházban fogja kitölteni.

Dr. Uhls ellen az volt a vád, hogy meggyilkolta W. E. Gibbset, egy öreg és gazdag veteránt. Gibbset december huszonkilencedikén holtan találták meg az otthonában.

A koroner megállapitotta, hogy Gibbset valami sulyos fadarabbal verték agyon. Gibbs Dr. Uhlsnak a társa volt — kettőjüké volt az Overland Park szanatorium, amelynek Dr. Uhls volt a főorvosa. Az öreg veterán több, mint százezer dollárt fektetett be a vállalatba Dr. Uhls rábeszélésére, abban a reményben, hogy a pénze nagyszerüen fog kamatozni.

Dr. Uhls állandóan azzal hitegette, hogy majd csak megindul az üzlet, csak várjon, egyelőre rosszul megy — és Gibbs várt türelmesen.

A doktor azonban nem volt türelmes, szeretett volna a társától mindenáron megszabadulni. Tehát: agyonverte.

OKTÓBER HÓ 13-ÁN INDUL A KARÁCSONYI SZERETETHAJÓ

KÉSZITSE EL MINDENKI SZERETETCSOMAGJAIT

hogy rendes időben beérkezzenek és továbbithatók legyenek.

MARCZINKÓ JÓZSEF passaici róm. kath. plébános 1924 október 13-án inditja a KARÁCSONYI SZERETETHAJÓT

Aki tehát magyarországi rokonainak, barátainak vagy ismerőseinek karácsonyra csomagot kiván küldeni, az intézkedjék azonnal.

KÜLDÉSI TUDNIVALÓK:

1. Minden csomag zsákba, erős vászonba, esetleg megfelelő faládába csomagolandó és egy csomag sem lehet nehezebb 35 fontnál; mindenki küldhet azonban több csomagot is.
2. Csakis ruhát, fehérnemüeket és cipőt, továbbá cukrot, kávét és teát lehet küldeni. Romlandó élelmiszert senki se küldjön.
3. Aki csomagot küld, amint azt póstára teszi, irjon azonnal egy levelet erre a cimre:

HUNGARIAN RELIEF PARCEL
Rev. Joseph Marczinkó
515 E. 68 ST. (Near Ave. A) NEW YORK, N. Y.

és közölje a levélben, mi van a küldött csomagban és mennyi az értéke. Minden csomag után leveléhez

KÉT DOLLÁRT

mellékeljen kezelési, biztositási s a csomagoknak New Yorktól az óhazába, a cimzett kezéhez való szállitási költsége fejében. Minden egyes csomag után tehát $2 küldendő be. A két dollárban az összes költségek bennfoglaltatnak és sem itt, sem az óhazában utánfizetés nem lesz. **Aki csomagjait beküldi és az ezek után járó darabonkénti két dollárt nem fizeti meg, annak csomagjai nem lesznek továbbitva.**

Egy-egy csomag 2 lábnál hosszabb és 1 lábnál magasabb nem lehet.

A csomagokat pontosan igy kell cimezni:

Minta:

(Ide jön a küldő neve):
From: JOHN KOVACS
P. O. Box 57
GRAND RAPIDS, MICH.

(Ide jön a cimzett neve):
KOVÁCS JÁNOSNÉ asszonynak
Avas-utca 87. szám
Miskolc, Borsodmegye

(Lent a sarokban ez irandó):
Hungarian Relief Parcel
Rev. JOSEPH MARCZINKO
515 E. 68 St. (Near Ave. A.)
New York, N. Y.

A cimet a csomagot burkoló vászonra vagy ládára kell tintával, erős, feltünő betükkel ráirni, hogy az minden körülmények között olvasható legyen és a csomagról ne válhasson le. A cimet a csomagra ráragasztani nem szabad.

Az elmult három szeretetakció mindenkit meggyőzhetett arról, hogy a szeretetcsomagok kézbesitése pontosan történt és a szeretetcsomagok hiánytalanul jutottak el a cimzettekhez. Tehát mindenki, aki csomagot akar küldeni, nyugodtan elküldheti azt most is a negyedik szeretethajóval.

...TALÁSOKAT
...ROKBAN
...tt részeibe, továbbá Csehszlovákiába,
...legpontosabban eszközlünk.
... 4% MELLETT elfogadunk.
...MELY VONALRA.
...pontosabban intézünk el.
...forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal
Union Bank
Fióktelep: 1597 SECOND AVE.
Cor. 83rd Street
...YORK CITY
... fiókirodája minden nap este 8 óráig.
...— Vasárnap egész nap zárva van.

...ránt. Gibbset december huszonkilencedikén holtan találták meg az otthonában.

A koroner megállapitotta, hogy Gibbset valami sulyos fadarabbal verték agyon. Gibbs Dr. Uhlsnak a társa volt — kettőjüké volt az Overland Park szanatorium, amelynek Dr. Uhls volt a főorvosa. Az öreg veterán több, mint százezer dollárt fektetett be a vállalatba Dr. Uhls rábeszélésére, abban a reményben, hogy a pénze nagyszerüen fog kamatozni.

Dr. Uhls állandóan azzal hitegette, hogy majd csak megindul az üzlet, csak várjon egyelőre rosszul megy — és Gibbs várt türelmesen.

A doktor azonban nem volt türelmes, szeretett volna a társától mindenáron megszabadulni. Tehát: agyonverte.

13-ÁN INDUL A
...SZERETETHAJÓ
...EL MINDENKI
...CSOMAGJAIT
...en beérkezzenek és to-
...nek.
... JÓZSEF passaici róm.
...924 október 13-án in-
...SZERETETHAJÓT
...yarországi rokonainak,
... ismerőseinek kará-
... kiván küldeni, az in-
...l.
...TUDNIVALÓK:
... zsákba, erős vászonba, eset-
... csomagolandó és egy csomag
...5 fontnál; mindenki küldhet
...t is.
... fehérnemüeket és cipőt, to-
...teát lehet küldeni. Romlandó
...küldjön.
...küld, amint azt póstára teszi,
...let erre a cimre:
RELIEF PARCEL
...eph Marczinkó
...r Ave. A) NEW YORK, N. Y.
... mi van a küldött csomagban
...Minden csomag után leveléhez
...DOLLÁRT
... biztositási s a csomagoknak
...zába, a cimzett kezéhez való
...ében. Minden egyes csomag
...ő be. A két dollárban az ösz-
...glaltatnak és sem itt, sem az
... nem lesz. Aki csomagjait be-
... járó darabonkénti két dollárt
...k csomagjai nem lesznek to-
... lábnál hosszabb és 1 lábnál
...tosan igy kell cimezni:
Minta:
...VACS
...MICH.
(...a cimzett neve):
...NOSNÉ asszonynak
...utca 87. szám
... Borsodmegye
(Lent a sarokban ez irandó):
...ngarian Relief Parcel
Rev. JOSEPH MARCZINKO
...5 E. 68 St. (Near Ave. A.)
New York, N. Y.
...t burkoló vászonra vagy ládá-
... feltünő betükkel ráirni, hogy
...ek között olvasható legyen és
...sson le. A cimet a csomagra
...bad.
... szeretetakció mindenkit meg-
... a szeretetcsomagok kézbesi-
... és a szeretetcsomagok hiány-
... cimzettekhez. Tehát mindenki,
...küldeni, nyugodtan elküldheti
... szeretethajóval.

KÖNYÖRTELENEK A BOLSEVIKEK

Miért végezték ki Abraham Baron anarchista agitátort?

BERLIN, aug. 11. Abraham Baron, aki valamikor a chicagoi radikális mozgalmakból alaposan kivette a részét, tragikus körülmények közepette vesztette el az életét. Ez az ember, aki nem egy izben kockáztatta az életét radikális elveiért, a szervezett radikálizmusnak, a szovietnek köszönheti azt, hogy nem természetes halállal halt meg.

Valósággal a sors iróniája, hogy ez az ember, akit valamikor a legvörösebb amerikainak neveztek s esztendőkkel azelőtt nagy szerepet játszott a chicagoi Haymarket zavargásokban, a szoviet intézkedése folytán ment a tulvilágra.

A Chicago Tribune berlini levelezőjének sikerült egy levélhez jutnia, amelyet Abraham Baron néhány nappal azelőtt intézett egy berlini ismerőséhez. Ebben a levélben ez a hirhedt ember a többi között a következőket mondotta:

„Holnap visznek el engem s társaimat, akik halálra vagyunk itélve. Társaim már megirták utolsó levelüket. Végrendeletünket nem irjuk meg, mert nincs mit irni? Minek is irnánk? Mit is irhatnánk, mikor semmi egyéb nem marad utánunk; mint a szomoruság!"

Abraham Baron a levelet Solovotsky kolostorból irta, ahol ő és társai már jó ideje el voltak zárva.

Baron levelében megirta azt is, hogy Sonia nevü feleségét a bolsevikek kivégezték. Sonia Baront, akit chicagoi és new yorki radikális körökben ép olyan jól ismertek, mint a férjét, mert hiszen nagy tevékenységet fejtett ki a radikális elvek érdekében, letartóztatták a szoviet hatóságok, mert állitólag az anarchizmus érdekében folytatott propagandát.

Sonia Baron a börtönből megszökött, de elfogták s ezért itélték halálra.

Abraham Baron akkor tünt fel először, amikor a chicagoi anarchisták a Haymarketen nagy tüntetést rendeztek, amely véres verekedésbe fulladt.

Sok más radikális gondolkodásu emberhez hasonlóan Baron, amikor a kommunisták uralomra jutottak Oroszországban, abban reménykedett, hogy végre elérkezett az ő ideje. Azt hitte, hogy Oroszországban ideáljainak megfelelően élhet.

Amikor elérkezett Oroszországba, nagyon csalódott. Egy ideig némán viselte sorsát s aztán agitálni kezdett a szoviet kormány ellen. Ennek az agitálásnak életével adta meg az árát.

BÜNHŐDNEK A TÖRVÉNYSÉRTŐK

WASHINGTON, aug. 11. — Haynes prohibiciós főbiztosnak egy ma kiadott hivatalos jelentése szerint a most befejezett pénzügyi esztendő első tiz hónapjában a nemzeti italtilalmi törvény megsértése ellen negyvenegyezer ember ellen inditottak bünügyi vizsgálatot.

Harmincötezer esetben a biróság marasztaló itéletet hozott.

A pénzügyi esztendő első tiz hónapja alatt a büntetéspénzek összege hét millió dollárt tett ki, amely az előző esztendő megfelelő idejével szemben két millió dollár emelkedést mutat.

Az össz börtönbüntetések e pénzügyi esztendő első tiz hónapjában nem kevesebbet, mint 3,148 esztendőt tesznek ki. Az ezt megelőző egész pénzügyi évben „csak" 2,003 esztendőt tett ki az össz börtönbüntetések száma.

Mr. Haynes most várja a pénzügyi év utolsó két hónapjáról a jelentéseket, jobban mondva a jelentések összegezését és beosztását.

Szerinte, ha ez is meglesz, a nemzeti italtilalmi törvény megsértése miatt elitélt emberek száma meg fogja haladni az ötvenezret.

200 MILLIÓS NÉPÉVEL FOG HÁBORUBA MENNI AMERIKA

Rodgers ellentengernagy szerint az Egyesült Államok kénytelen lesz háborut inditani, ha lakosságának száma eléri a 200 milliót.

WILLIAMSTOWN, aug. 11. Az Institute of Politics társadalomtudományi és politikai szakértőinek ülésén William L. Rodgers ellentengernagy, az ázsiai flotta volt parancsnoka, tegnap megjósolta, hogy az Egyesült Államok, ha 200 millió lakosa lesz, el fogja érni a gazdasági „telitettség fokát" s kénytelen lesz háborut inditani, hogy helyét megvédelmezze és megtartsa a nap alatt.

Az ellentengernagy sötét jóslatát Dr. Henry Pratt Fairchildnek, a new yorki egyetem társadalomtudomány tanárának becsléseire alapitja. E becslések szerint az Egyesült Államoknak a század végén nagyobb lesz a lakossága, mint a mai Kinának.

Ahogy Rodgers ellentengernagy látja a helyzetet, a jelenlegi bevándorlási törvény, a mely á külföldi országokat megfosztja „attól a privilégiumtól, hogy lakosságuk feleslegét és silány rétegét a mi területeinken rakja le", máf előfutárja a jövő gazdasági viszonyoknak az Egyesült Államokban.

Váratlan jóslat.

Az ellentengernagy megjegyzései egészen váratlanul hangzottak el a konferencián, amelyen éppen Dr. James R. Shotwell, a Columbia egyetem történelem tanára, a világbéke és a lefegyverkezés megteremtésének terveiről beszélt. Dr. Shotwell a nemzetek ligájának béke és lefegyverkezési javaslatai mellett foglalt állást s e javaslatok előnyeit fejtegette. Felolvasott egy pontot a liga javaslataiból, a mely a háborut „nemzetközi bünnek" minősiti s a nemzetközi viták elintézését a hágai világbiróságra kivánja bizni. Az uj javaslatokat a nemzetek ligája a következő hónapban veszi tárgyalás alá.

Európa a béke hive.

Dr. Shotwell annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a háborutól való rettegés, Rodgers tengernagy állitásai ellenére is, még sokkal nagyobb Európában, mint az Egyesült Államokban. A történelem tudós ugy nyilatkozott, hogy az európai vezérkarok kivétel nélkül komolyan törekszenek a fegyverkezés korlátozására, bár épp ily komolyan kivánják országaik biztonságának fenntartását.

Sir James A. Salter, a nemzetek ligájának gazdasági igazgatója emelkedett azután szólásra s kifejtette, hogy a lefegyverkezési javaslatok nem függnek a ligától s igy a liga ellenfeleinek meg nem kell ellenezniök azokat a lefegyverkezési terveket, amelyeket a liga hoz javaslatba.

A fegyverkezés versenye.

Később Huse tengernagy beszélt s azt kivánta, a „lefegyverzés" kifejezést ejtsék el s helyette a „fegyverkezés korlátozása" kifejezést vegyék alkalmazásba, mert szerinte e kettő között épp oly hatalmas a külömbség, mint a mértékletesség és a prohibició között.

„Hozzá kivánom tenni", mondotta Huse tengernagy, „hogy a hadsereg és a haditengerészet a fegyverkezés korlátozása mellett van. Mi azt szeretnénk látni, hogy véget vetnek ennek a fegyverkezési versenynek. Ha az Egyesült Államok és Anglia tovább folytatták volna versengésüket a fegyverkezés terén, ugy a közöttük meginduló háboru eshetősége sokkal komolyabb volna ma már. A verseny megszüntetésével a békének teljesitettünk szolgálatot. A baj csak az, hogy mi nem feleltünk meg az egyezmény feltételeinek, mig Anglia igenis eleget tett nekik."

Magyarország helyzete.

Végül ismét Sir James A. Salter emelkedett szólásra s a nemzetek ligájának az európai helyreállitás terén elért eredményeit méltatta. Sir James rámutatott arra, hogy a nemzetek ligája 1922-ben az éhinségtől mentette meg Ausztriát, amely ma gazdaságilag és politikailag is kielégitő helyzetbe került.

„A liga ma Magyarországon ugyanilyen természetü munkásságot fejt ki", mondotta Sir James. „A külömbség azonban az, hogy a politikai nehézségek nagyobbak Magyarországon, viszont az elért eredmények is sokkal üdvösebb hatást fejtenek ki Magyarországnak és a szomszédállamoknak politikai és gazdasági viszonylataira."

VIZBE FOJTOTTA A MOSTOHAFIÁT

Elsőfoku gyilkosság vádja alá helyezték a gyilkos asszonyt.

WATERLOO, ang. 11.—Mrs. Marie Maharies a Cedar riverbe dobta Nicholas nevü mostohafiát, mert amint vallomásában mondotta, „gyülölte a fiut s inkább felakasztatja magát gyilkosságért, semhogy öngyilkosságot kövessen el, amiről egyébként gyakran gondolkozott."

A hatóságok eleinte nem akartak hitelt adni a mostohaanya vallomásának, de később a folyó vizében megtalálták Nicholas holttestét s ezzel a vallomás minden kétséget kizáróan beigazolódott.

Mrs. Mahariesről eleinte azt hitték, hogy elmebetegségben szenved, most azonban elsőfoku gyilkosság vádja alá helyezték.

A gyilkos mostohaanya a börtönben teljes közömbösséggel türi sorsát, amióta szenzációs vallomását megtette a hatóságok előtt. A vallomásból kiderül, hogy a kegyetlen asszony már hosszabb idő óta ravaszan és rendkivül gondossággal készitette elő tervét.

AGYONLŐTTE A FELESÉGÉT, MERT NAGYON SZERETTE

Véres családi dráma Iowaban. — Először meg akarta fojtani a feleségét, mikor ez nem sikerült neki, agyonlőtte.

DUBUQUE, Ia., augusztus 11. — „A feleségem megérdemelte, amit kapott. Jó munkát végeztem."

Ezt a kijelentést a harminc esztendős Austin May tette. May Oelweinben a rendőrség előtt kijelentette, hogy meg akarta fojtani fiatal feleségét. Mikor ez nem sikerült neki, agyonlőtte az asszonyt.

May, aki Osgoodba való, április elseje óta Oelweinben dolgozott, a vasutépitésnél. Beismerő vallomását a nagyesküdtszék előtt tette.

Mikor a gyilkosság után megérkezett vele a sheriff a megyei börtönbe, May kijelentette, hogy szeretné, ha még aznap este itélnének felette.

A sheriff elment a kerületi biróhoz, aki éjféltájban megnyitotta a tárgyalást. A biró elküldött egy ügyvédért, akit hivatalos védőnek kinevezett. Mikor a biróság teljes volt, az elnök megmagyarázta a vádlottnak, hogy, ha előtte is bünösnek fogja magát vallani, akkor az annyit jelent, hogy vagy halálra, vagy életfogytig tartó fegyházra fogja itélni. Erre May kijelentette, hogy inkább hajlandó esküdtszék elé menni s a biró kérdésére nem bünösnek vallotta magát.

Austin May Oelweinben junius másodikán feleségül vette Lottie McQuinnt. Három hétig éltek együtt, aztán May elment egy burdosházba lakni, a fiatalasszony pedig a sógorához és nővéréhez költözött.

Mrs. May később Edward Goldsmith házában kapott, mint ápolónő, alkalmazást. Jaefer, Mrs. May sógora valamelyik hajnalban lépéseket, titokzatos és idegen lépéseket hallott a lépcsőházban. Kiszaladt és azt látta, amint egy férfi kiugrik az egyik ablakon.

A következő este Mrs. Mayt a Goldsmith házban agyonlőtték: a golyók az utcáról jöttek és azonnal megölték az asszonyt, aki a parlor közepén ült.

Kevéssel a gyilkosság után megjelent egy detektiv. A falból kiszedett egy harmincnyolc kaliberes revolvergolyót.

A detektivet informálták azokról a nézeteltérésekről, amelyek May és a felesége között dultak.

Elment May lakására a burdosházba.

Felment az emeletre és kopogtatott May szobájának ajtaján. Nem kapott feleletet. Ellenben belülről mély hortyogás hallatszott.

A detektiv belépett és látta, amint May mélyen alszik az ágyban.

Gyanus volt azonban neki nagyon ez a mély alvás, odalépett az ágyhoz és felrántotta a takarót.

Ott feküdt May, teljesen felöltözve. Mellette a revolver, az ominozus harmincnyolc kaliberü revolver.

A detektiv Mayt, aki egyáltalán semmi ellentállást nem tanusitott, átkisérte a sheriff hivatalába.

May az első kihallgatáson azt vallotta, hogy a felesége más férfiakra is szemet vetett, jobbra-balra kacérkodott.

Ő persze ezt megtiltotta neki. Hiábavaló volt azonban minden beszéd. Veszekedtek, ugyszólván az első pillanattól kezdve.

Más következménye a dolognak nem lehetett, mint hogy különváltak.

Azokat a titokzatos lépéseket, amelyeket Jaeger hallott, szintén megmagyarázta. Azért lopódzott be a Jaeger házba, hogy megfojtsa a feleségét.

Ez azonban nem sikerült neki, mert Jaeger meghallotta a lépteit.

Erre nem volt más tennivalója, mint a menekülés.

— Akkor este, mikor aztán végeztem vele, már előbb is, nem egyszer, lelőhettem volna az asszonyt, mondta May. Ott sétálgatott a ház körül én pedig ott feküdtem elbujva. Csak azért nem lőttem, mert féltem, hogy esetleg más valakit is megsebesitek.

— Hatszor lőttem rá az ablakon keresztül. Mind a hat golyó talált.

Mi jól érezzük
MAGUNKAT,
szervezetünk friss és üde, mert mi sohasem hanyagolunk el emésztési zavarokat, gyomorbántalmakat, görcsöt, székrekedést, puffadtságot, lázas, ideges bántalmakat, étvágytalanságot stb.
Mi az ily bajok ellen gyorsan és biztosan segitünk magunkon a
Purgaret
használata által
Ezen méltán házi orvosnak nevezett finom izü gyógycukorka erősiti a gyomrot és gerjesztő, vértisztitó, purgáló, fájdalomcsillapitó hatása által kiváló gyógyerejü igen sok betegség esetében.
A valódi gyógycukorkát mindig rendelje egy dollárért ön is
BOLGÁR ERVIN
Vörös Kereszt
: Patikában :
8901 BUCKEYE ROAD
CLEVELAND, O.

A KONGRESSZUS FELFOGÁSA A TARTOZÁSOK ÜGYÉBEN

A kongresszus aligha hagyna helyben olyan egyezményt, a mely a tartozások kérdésében kedvező lenne a franciák és az olaszok szempontjából.

WASHINGTON, D. C., aug. 11. — Nemrégiben hire kelt annak, hogy a francia és olasz tartozások szanálását kedvezőbb feltételek mellett akarják elintézni, mint az angol-amerikai tartozásét. A hirt először a Chicago Tribune közölte párisi hivatkozással, de a hirt Washingtonban nem erősitették meg.

Vannak kongresszusi képviselők, akik a leghatározottabban ellene vannak ennek a tervnek s azt a felfogást vallják, hogy Amerikának az olasz és francia tartozás ügyében legalább is hasonlóképen kell eljárni, mint ahogy az angol tartozás ügyében járt el.

Amerikai megbizottak nemrégiben tárgyalásokat folytattak a francia és az olasz kormány megbizottaival, s közölték vele, hogy az egyezményt a kongresszus jóváhagyása nélkül nem lehet megkötni.

Annak idején az angol tartozás ügyében megkötött egyezményt is csak sok nehézség és ellenvetés kiséretében hagyta helyben a kongresszus. Az amerikai megbizottak erre emlékezve hangsulyozták, hogy az egyezmény megerősitése ügyében feltétlenül nehézségeket támasztana a kongresszus.

Több kongersszusi képviselő szerint Amerika nagyon helytelenül jár el, amikor olyan feltételeket fogad el, amelyek az adós szempontjából rendkivül kedvezőek.

Annak idején törvényjavaslatot terjesztettek be a kongresszusban, amelynek az volt a lényege, hogy ilyen kölcsön ügyben a pénzügyminiszter a lehető legszélesebb hatáskörrel rendelkezhessék s maga járhasson el. A kongresszus ezt a törvényjavaslatot visszavetette.

A tartozásra vonatkozó egyezmények ügyében a kongresszus a legnagyobb liberálizmussal Finnországgal szemben járt el, aminek alkalmasint az a magyarázata, hogy a finn tartozás — összehasonlitva az angol, olasz vagy francia tartozással — nagyon csekélynek nevezhető.

Washingtoni politikai körökben nagyon valószinütlennek tartják azt, hogy a kongresszus a közeledő téli ülésszakban a francia és olasz tartozások kérdését olyan értelemben venné figyelembe, hogy a feltételek kedvezőek legyenek a franciák és az olaszok szempontjából.

A kongresszusi ülésszak decemberben kezdődik s márciusban ér véget, amikor az uj adminisztráció veszi át a helyet s az uj kongresszus kezdi meg a működését. Aligha hihető, hogy ilyen rövid idő alatt a kongresszus ezt a kérdést, amelynek megoldását ugy sem tartja kivánatosnak, elintézné.

Az Egyesült Államok eddig távol tartotta magát minden olyan konferenciától, amelyen a tartozások kérdését tárgyalták meg. De ujabban olyan tendenciák mutatkoznak Washingtonban, mintha az amerikai kormány hajlandó lenne ilyen konferenciát figyelembe venni s egyáltalában nincsen kizárva az, hogy egy legközelebbi hasonló jellegü tanácskozásra már az amerikai kormány is kiküldi hivatalos megbizottját.

John W. Davis első kampány beszéde

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

nak a nagyságához és jelentőségéhez.

Beszéde további folyamán még a következő vádakat emelte a republikánusok ellen a demokraták elnökjelöltje:

„Azzal vádolom a republikánusokat, hogy korrupt eszközökkel igyekeznek hatalmon maradni s legnagyobb rosszindulatot tanusitottak azokkal a tisztességes politikusokkal szemben, akik ezt a korruptságot le akarták leplezni.

A republikánus párttól nem lehet elvárni azt, hogy a következő négy esztendőben — ilyen mult után — adminisztrációja tisztességesen és becsületesen szolgálja az ország érdekeit."

Miután Davis kellőképen megmondta a véleményét a republikánus adminisztrációról, eszébe jutott, hogy efajta beszédben a tulajdonképeni programra is ki kellene terjeszkedni. S erre kijelentette, hogy a farmert érintő adótörvény ügyében feltétlenül változtatást kell tenni. Majd megigérte, hogy az amerikai nép érdekében nemcsak módositani, hanem redukálni fogja az adókat, csak válasszák meg elnöknek. Természetesen hangsulyozta, hogy elnöksége alatt a kormány nagyon takarékos lesz.

Végül kijelentette, hogy hive a Világbiróságnak s hive a Nemzetek Ligájának is.

BERLIN ÖRÜL A FOGADTATÁSNAK

Berlinben örömet okozott, hogy Londonban szépen fogadták a német küldöttséget.

BERLIN, augusztus 11. — Azok a Londonból érkezett hirek, amelyek arról számoltak be, hogy az angol fővárosban a német delegációt a lehető legszivesebben fogadták s hogy a konferencián ugy tárgyaltak a németekkel, mint teljesen egyenlő felekkel: igen nagy megelégedést váltott ki itt.

Németország teljesen tisztában van azzal, hogy a szövetségesek egységes frontjával szemben a kisebbséget képviseli.

Ennek dacára is azonban Németországban meg vannak győződve arról, hogy a német delegáció valamilyen sikerrel fog visszatérni. A németekre nézve az a fontos, hogy egyáltalán leülhettek a tárgyalóasztalhoz.

Mielőtt a németek küldöttsége eltávozott, ugy a sajtóban, mint politikai körökben kételyek merültek fel arra nézve, hogy erről a konferenciáról a német küldöttség sikerrel térhet vissza. A kételynek az oka az volt, hogy azt hitték: a szövetségesek majd gőgösen és lenézően fognak a küldöttséggel bánni.

Mikor azonban Dr. Wilhelm Marx, a német kancellár és Dr. Gustav Stresemann, a külügyminiszter látogatást tettek Herriotnál, a francia miniszterelnöknél, mikor látták, hogy a francia miniszterelnök milyen barátságosan fogadja őket s hogy a látogatásukat azonnal visszaadja: nyilvánvalóvá lett, hogy a szövetségesek és elsősorban a franciák egészen más hurokat pengetnek, mint ennek előtte és sokkal barátságosabb álláspontra helyezkednek velük szemben.

A francia miniszterelnök udvarias viszontlátogatásából általában arra következtetnek, hogy a szövetséges országokban mindenfelé meg fogják szüntetni azt a bojkottszerü ellenszenvet, amellyel eddig a németekkel szemben viselkedtek. Eddig a németekről, akárhol jelentek is meg, hivatalosan a szövetséges országokban vagy nem vettek tudomást, vagy igen félvállról kezelték őket.

Németországban rámutatnak arra a tényre, hogy 1870 óta ez az első eset, hogy a francia és a német országvezetők egy hivatalos asztalnál foglalnak helyet. A közbeeső időszakban a két ország ugy tekintette egymást, mint ellenséget, akkor is, mikor kettejük között nem állott fenn hadiállapot. A köztük való érintkezés csak az irott szóra szoritkozott.

Ne Hagyja Sirni Gyermekét
Hintse be a gyereket a Johnson-féle Baby Puderrel. Ez az egyedüli mód arra, hogy a gyermekét a meleg napok alatt egészségben megtarthassa. Johnson Pudert használják az orvosok és ápolónők és több anya használja ezt, mint bármely más hintőport. Ennek oka az, hogy ez a létező legjobb gyerek hintőpor. Gyógyitja a fájós helyeket, megszünteti a viszketést, felszáritja a nedvességet és a gyermeket hüsen tartja.
Vegye a Johnson-féle Gyerekpudert gyógyszerésznél és használja azt gyermekénél mindennap. Nagyon jó a gyermeknek és csak igen kevésbbe kerül. Kérje a Johnson-féle Baby Powdert és mindig keresse a bádogkannán a Vörös Keresztet.
Johnson's Baby Powder
Legjobb a gyermeknek—önnek is használni kellene.

DINAMITTAL LŐTT LE 280 FEKETE CSÓKÁT.

PARSONS, Kas., aug. 11. — Mark Lowe farmer 280 csókát, angolul crowt vitt be a megyei jegyző hivatalába s kapott jutalmul 28 dollárt. Azt hitte a county clerk, hogy a farmer egyenként puffantotta le a csókákat s darabjuk legalább is 5 centjébe került, a farmer azonban felvilágositotta, hogy másként lötte le őket. Dinamitpatront robbantott fel az alatt a fa alatt, amelyen éjjel megszálltak a kártékony madarak s valóságos csókaeső esett a robbanás után.

ÉLÉNKEBB SZINT KAP A NŐK AUTOMOBILJA.

ATLANTIC CITY, N. J., augusztus 11. — Az automobil kiállitásokat rendezők egyesületének itt tartott konvencióján azt a kijelentést tette Herbert Buckman, a clevelandi automobilgyárosok és kereskedők egyesületének üzletvezetője, hogy a jövő évben igen élénk szinekre festik az automobilokat. Szerinte a nők egyre jobban sürgetik a ruhájuk szinének megfelelő kék, piros, rósza vagy egyéb szinü autókat.

Ingyen a sérvben szenvedőknek
A Stuart's Adhesif Plapao-Pad teljesen különbözik a sérvkötőktől, gyógyszerrel gyógyit s ugy van készitve, hogy önmagától tapadva, a megfelelő részeket biztosan helyükön tartja. Nincsenek kötők, szijjak, vagy kényelmetlen rugók. Nem nyomja a csontokat. Ezren meg ezren kigyógyitották magukat otthon, nem veszitettek munkanapot s a legsulyosabb esetekben is sikert értek el. Puha, mint a bársony, könnyen kezelhető és olcsó.
Irjon rögtön egy levelezőlapot, vagy töltse ki az alábbi szelvényt, forduló postával megkapja az ingyen Plapaot és Mr. Stuart könyvét, mely részletesen ismerteti a módszert, melyet Rómában aranyéremmel és oklevéllel, Párisban a nagy dijjal és oklevéllel tüntettek ki s melyet mindenkinek, ki ebben a betegségben szenved el kellene olvasnia. Ha van ismerőse és sérvben szenved, figyelmeztesse az ajánlatra, hálás lesz érte.
KÜLDJE BE E SZELVÉNYT.
PLAPAO LABORATORIES,
3347 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
Sziveskedjék megküldeni az ingyen próba PLAPAOT és Mr. Stuart könyvét
Név ....
Cim ....

Izzadó, égő, hólyagos, bütykös lábnak
KORONA LÁBÉLTETŐ
való.
Rendelje meg még ma és élvezze a KORONA LÁBÉLTETŐ csodálatos hatását.
Egy nagy családi dobozzal $1.00, 6 doboz $5.
CLEVELANDI
KORONA GYÓGYSZERTÁR
2812 E. 79th STREET,
CLEVELAND, O.
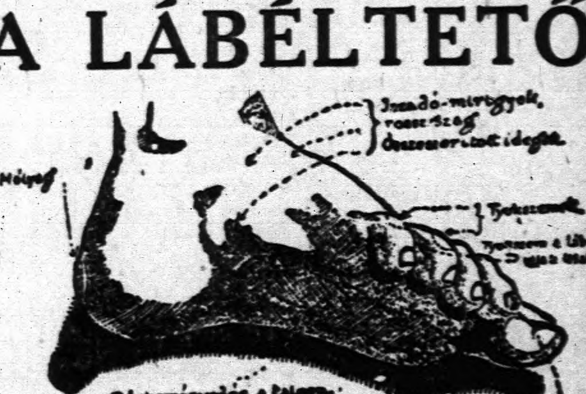

Mosson dörzsölés nélkül. Egy centért

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért hófehérre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosóport. Nem ártalmas a ruhára, sem a kézre. Megpuhitja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsirpecséteket, vért, stb. s nincs benne méreg, amely tönkreteszi a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesége egészsége egy centet? Mossassa meg, mi adunk egy dollárért annyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elég s kap mellé egy ajándék-szelvényt. Irjon magyarul.
MAIL ORDER HOUSE
GLENFIELD, N. Y.
Ha beküld $5.00-t, kap egy dolláros ajándékot s a postaköltséget is mi fizetjük akkor. — Szakácskönyv $2.00. — 66 magyar könyvet küldünk $5.00-ért.

Canfield
AZ ÖN szomszédságában levő Canfield Service Stationt kell ÖNNEK felkeresni.
Hajtson be és ismerkedjen meg a Canfieldék emberével.
3216 East 55th Street
East 104th and Miles Ave.
East 71st Street and Fleet Avenue
West 25th St. and Franklin Avenue
Detroit and Belle Avenue
West 25th Street near Archwood Avenue
"Canfield gazolint és a Wm. Penn Motor olajokat használják kizárólag a Szabadság alkalmazottai és a Szabadság vállalat ötvenhárom automobiljukon és trakkjaikon.
Canfield Oil Co.
CLEVELANDBAN MÁR 1886 ÓTA.

HIRADÁSOK A SZÜLŐHAZÁBÓL

Mi történik Magyarországon? — A Szabadság budapesti szerkesztőségének eredeti tudósitásai

AZ AUTÓ ÉS A BÉRKOCSI BUDAPEST FORGALMÁBAN

— A Szabadság budapesti tudósitójától. —

A NAPOKBAN egy amerikai-magyar vendégemmel, aki már évek óta nem volt Magyarországon, sétáltam a Vilmos császár-uton, a régi Váczi körúton. Amikor az Andrássy-ut sarkára értünk, egy pillanatra megállt és rámutatott az üres uttestre, ahol **esti tiz óra ellenére egyetlen egy kocsi, egyetlen egy autó se robogott**:

— Milyen szomoru is ez, — mondotta, — milyen másképen volt az én időmben! Az elegáns fogatok, a ragyogó fiákerek egymást kergették, a szereny konflis nem is mert ide tévedni. Csak **most látom, hogy mennyire vissza is fejlődött ez a szép Budapest.**

Bizony nálunk **a forgalom nagyon hanyatlott.** Még egy pár hónappal ezelőtt is élénkebb volt az utcai élet. A szanálás azonban itt is megmutatja a hatását. **Ahol kevés az autó, ott nehánynak az elmaradása is sokat jelent.** Idegen ellenőr figyel a magyar költségvetésre, **nem mernek annyi állami autót forgalomban tartani, mint eddig.** De nemcsak magasabb helyeken szüntették be az autó forgalmat, hanem **kényszerüség azokat is rávezette erre a takarékoskodásra, akik eddig könnyedén dobálták a pénzt és autó nélkül egy lépést se tettek.**

Még egy hónappal ezelőtt is az autó nagyon drága volt Magyarországon, most **hihetetlen olcsó,** mert a gazdasági nehézségekkel küzdő emberek **nehány rongyos millióért megválnak tőlük.** Az autó kezdett már nem lukszus cikk lenni, most azonban ujra visszafejlődik oda, hogy megint csak mint ilyenről beszélhetünk róla.

Igazán olcsó közlekedési eszköz csak a kis autó lenne, a mely könnyüségénél fogva kevés benzint használ, kevés gumit koptat, szóval az üzemi kiadások egészen jelentéktelenül zsugorodnak össze. **A kis autó azonban Magyarországon megbukott.** Megbukott még pedig azért, mert **nálunk rosszak az utak és ha egy kis autó egy hétig fut, szerkezete teljesen elromlik.** Egy hétig szalad az autó, két hétig javitják s igy tart szakadatlan.

De nemcsak a magán autókkal van baj, hanem **ott állnak a strandon, ugy a bérkocsik, mint a bérautók,** senki sem akarja igénybe venni őket. Nincs pénz, mondják és ezt a budapesti bérkocsisok és az autosok nagyon megérzik. Egy ujságiró végigjárta az összes közlekedési eszközök vezetőit és a forgalomról kért felvilágositást. Tapasztalatai megdöbbentőek. Mindenekelőtt a **vasabroncsos konflisba a budapesti utas már bele sem ül.** A gumitalpasak **egyfogatuvá vedlettek át,** de igy is csak nagyon keveset tudnak keresni. A megintervjuolt konfliskocsis elmondotta, hogy a **szép napokon két fuvarnál nem csinál többet, ha eső esik, öt hat fuvarra viszi fel.**

Ugyancsak panaszkodott a két fogatu bérkocsis, ámbár ilyen már alig van. **Hétköznap örül, ha egy fuvart csinál, vasárnap pedig hármat-négyet.** Épen ezért a bérkocsisok elhatározták, hogy **áttérnek az autóüzemre.** Ősszel kezdődik meg az "elszámolás". **Két-három söt a külső területen négy kocsi helyébe egy autótaxi fog kerülni.**

Az autótaxisok szintén nem sok reménységgel néznek a jövő elé. **Még legjobban megy a kis autótaxiknak,** amelyeket nemrégen vezettek be. Azelőtt harcolni kellett, ha valaki be akart ülni, most pedig annyi van, **hogy a forgalmasabb helyeken hét-nyolc áll egymás mögött.** Naponta öt-hat fordulót tesznek mindössze. A nagy autótaxik már nem is sirnak, csak **lemondóan hallgatnak.** A strandról a legnagyobb ritkaság, ha elvisznek egy kocsit.

De még ezért a kis keresetért is megindult az ádáz harc. **Van egy csomó soffőr és kis autótulajdonos, akik autótaxi járatásra kérnek engedélyt.** Az autótaxi Budapesten monopolizálva van egy részvénytársaság kezében, ezt **szeretnék megdönteni.** Eddig nem sok eredménnyel harcoltak, de a háboruskodás már annyira elmérgesedett, hogy **bünvádi följelentést tettek a főváros közlekedési ügyosztályának vezetője ellen, hogy különféle manipulációkkal megakadályozza törekvéseik teljesülését.** Ha kikerülnének az utcára, csak annyit érnének el, hogy **nekik is szabad volna panaszkodni.**

Szomoru mindezekről referálni különösen, ha arra gondolunk, hogy tőlünk **egy ugrásnyira Bécsben talán nagyobb a forgalom, mint a békében volt.** Mindenképen előbbre vannak. **Igy a konflis náluk már valóban a végét járja.** Bécsi ember nem is ül be lófogatu kocsiba, legfeljebb idegen, aki még nem tudja, hogy **a volt osztrák császárvárosban az autó sokkal olcsóbb, mint a lovaskocsi.** Bécsben a hatóságok mindenkinek adnak autótaxira engedélyt, aki akar. **Nálunk nyolcezerszeres az autótaxi ára, de az azt jelenti, hogy tulajdonképen tizenhatezerszeres, mert a taxi fele annyi ut alatt ugrik, mint a békében.** Bécsben nem változtattak a taxiszerkezeten és mégis a **legdrágább taxi nyolcezerszeres, de akadt egy csoport, amely hatezerszeres tarifával szállit, söt nehány nappal ezelőtt egy harmadi ktársaság is rájuk licitált és már négyezerszeres taxival szállitja a közönséget.** Amig nálunk az autótaxi **elérte az aranyparitást,** addig Bécsben a hol az indexszám tizenötszerszeres, **majdnem egy negyedéért a békeparitásnak utazhatnak a boldog bécsiek.**

Van is olyan forgalom, hogy a mi **viszonyainkhoz képest, csodával határos.** A Ringen egy nap alatt **több autó szalad át, mint nálunk egész évben a városon.** Egyelőre nines is reményünk, hogy a helyzet rövidesen meg fog változni. A szanálással kapcsolatos megpróbáltatások **épen ezeket az ugynevezett "luxuskiadásokat", amelyek valójában nem azok, szüntették meg először** és minél jobban előbbre megyünk a gazdasági élet megjavitásában, ezen a téren **annál szomorubb lesz a helyzetünk.**

Szegény emberek lettünk, **megtanulunk gyalog járni** és ha már fokozott munkával ujra teremtünk egy kis vagyont, majd megint felülhetünk a konflisra vagyis inkább a kis autótaxira, mert hol is lesz már akkor a szegény konflis ló?!

PAIZS ÖDÖN.

— **Jászapáti nem engedi elvinni gimnáziumát.** Az erősen virágzásnak induló Jászapáti mindent elkövet abból a célból, hogy megakadályozza azt a tervet, mely szerint a pompás épületben elhelyezett gimnáziumát megszüntetnék. Egy küldöttség a mult héten már a hercegprimásnál is járt kérve annak pártfogását s az egyházfejedelem ezt meg is igérte. Egy nagyobb küldöttség azután a közoktatásügyi minisztert kereste fel, majd pedig gróf Zichy Jánost és Almásy Lászlót, kik megigérték, hogy Jászapáti kivánságát teljes erővel támogatni fogják.

HŐSNŐK A HÁZTARTÁSBAN

Asszonyok, akik csak otthonuknak élnek, minden kötelességüket teljesitik, kivéve azt a legfontosabbat, amelyel egészségüknek tartoznak. Addig, amig csak vonszolni tudják magukat, kitartanak a munkában. Az egész napi talponlét, vagy meggörnyedt ülőhelyzet, amely egyik napról a másikra kifáraszja őket, olyan betegségeket szereznek az asszonyoknak, amelyek pokollá teszik az életüket. Ötven esztendőn keresztül a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound nagyszerüen bevált a nők szervezetének erősitésére és ezen bajok orvoslására. A fájdalmak és kellemetlenségek mind megszünnek ezen szer hatása következtében és az asszonyok ezrei és ezrei köszönhetik ujból visszaszerzett egészségüket. 189

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉG: VIII. TÁNCSICS-UTCA 5.

Telefon: József 63—16

BUDAPEST JULIUS 26

AUGUSZTUS elseje közeledik és a lakók továbbá kereskedők és az iparosok rettegve gondolnak erre a dátumra, mert a szanálással kapcsolatban meglehetősen emelkedik az aranyparitás felé a lakbér s augusztusban háromféle adót is kell fizetnie a kereskedő-népnek. A kereskedők és iparosok mozgalma kapcsolatot nyert a politikával is s az ellenzék egyrésze elhatározta, hogy

összehivják a harminchármas bizottságot.

A lakbéremelés ugyanis a szanálással kapcsolatos és a bizottság értekezletén szóváteszik a lakbér és boltbérek ügyét, továbbá a munkanélküliség kérdését. Az összehivó iveket a demokrata, a szociáldemokrata s a Kossuthpárt politikusai irták alá. A harminchármas bizottság ülésére azért van szükség, mert **Vass** József népjóléti miniszter csak cimleg őre a népjólétnek s mint a miniszterelnök helyettese jóformán meg sem akatra hallgatni a kereskedők és iparosok érdekeltségeinek kérelmét.

A kereskedelmi miniszter

elé járul a kereskedők és iparosok küldöttsége. **Vértes** Emil tájékoztatta a minisztert a kereskedelem és ipar válságos helyzetéről. **Walkó** Lajos kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy előbb a pénzügyminiszterrel kell tárgyalnia a boltbérek részletfizetése dolgában.

Korányi Frigyes báró pénzügyminisztert is fölkeresték

az érdekeltek s vele hosszabb ideig tárgyaltak. A pénzügyminiszter elvben megvalósithatónak tartja az augusztusi házbér három egyenlő havi részletben való fizetését. A pénzügyminiszteriumban most tárgyalnak, hogy miként lehetne megoldani a kérdést.

Smith főbiztos

legalább két és félévet tölt még nálunk. Most a kormány elhatározta, hogy kibérli **Báró Bánffy** Györgyné báróné kelenhegyi uti villáját és azt berendezik a főbiztos számára. Az amerikai főbiztos a napokban már el is foglalja lakását. Eddig a Hungária szállóban lakott.

Hét giró-csekket hamisitott

dr. **Bán** Zoltán, aki ellen a Fabank részvénytársaság adott be bünvádi följelentést. Mivel megszökött a vizsgáló-biró elfogató parancsot adott ki ellene, lakásán pedig foganatositották a bünügyi zárlatot. Az ötszobás, fényesen berendezett lakásban körülbelül **négyszázmillió koronaértéket találtak.** Ezenkivül irodahelyiségére is kiterjesztik a bünügyi zárlatot.

Érdekes bün-ügy

végződött most felmentéssel. **Kalos** Mór tolnatanácsii ügyvéd a zsidóhősök emléktáblájának leleplezésekor beszédében azt mondotta, hogy nem volt érdemes meghalni a zsidóhősöknek, elsőosztályu vitézekként, mert törvényes leszármazottaikat a kurzus másodosztályu állampolgárokká degredálta. A magyar nemzet meggyalázása cimén vád alá helyezték az ügyvédet. A pécsi törvényszék most felmentette Kalos Mórt, mert a beszédében felhozott tényállásokban a biróság nem ismerte fel a magyar nemzet meggyalázása büntettének a kritériumait. Az ügyész is megnyugodott az itéletben.

A magyar labdarugók

a közel jövőben Romániában fognak játszani erdélyi, jobbára magyarokból álló csapatokkal. Igy Kolozsvárott, Aradon és Nagyváradon.

Öttagu család él a kapualjban

három hét óta a Király utca 38. szám alatt. Nincs barlang, ahova elbujanak és milliók sincsenek, hogy lakást vegyenek.

A főváros drágitásai

még **Smith** amerikai főbiztosnak is feltüntek, — megis emlitette minapi jelentésében — amelyet a **Szabadság** ismertetett, hogy a főváros vezet a drágitásban. Szinte naprólnapra drágit a főváros, most a sikló és a fogaskerekü viteldiját emelte fel.

Szepesolaszi

virágzó szepességi város — mint a **Szabadság** vidéki hirei között ismertette — pusztitó tüzvész által tönkrement. Kassai jelentés szerint a hivatalos becslés mintegy **hatmillió cseh koronára teszi** a terményben és épületben okozott károkat. Ebből biztositás révén csak mindössze hétszázezer korona térül meg. A tüz pusztitása miatt hatvan család — körülbelül ötszáz lélek — koldusbotra jutott.

A tőzsde

semmit sem javul, az árfolyamok most is rendkivül alacsonyak. Eseménytelen napja volt a részvénypiacnak, az alapirányzat tartott, de az árfolyamok a legutóbbi árszint körül forognak.

Az Esküdt-ügy

összes iratait magához kérette **Pesthy** Pál igazságügyminiszter. Az intézkedés sürgős jellegü volt.

A banktisztviselők

fizetésének rendezését októberig eltolták. E hónapra semmi emelést nem kapnak, csupán augusztus hónapra ötvenszázalékos segélyt. A banktisztviselők mozgalma eredménytelen volt, holott a bankok a titkos tartalékból az óriási nyereségekből könnyedén kifizethetnék a fizetés emelést.

VIDÉKI PÓSTA

Arad megye

— **Gyilkosság a magyar-román határon.** Aradról érkezett hiradás szerint Barabás Bélát (az aradi Victoria ismert futballistáját) a határőrök a magyar-román határon, Lőkösháza község közelében agyonlőtték. Barabás, aki át akart szökni a határon, katona volt, azonban átszökött Magyarországba. Egy idő mulva visszatért Romániába és katonai szolgálatra jelentkezett, de első szökéséért felelősségre vonták, letartóztatták és az aradi várba zárták. Szökési ügye most került volna tárgyalásra. Ez elől akart, állitólag másodszor is megszökni. Katonaruhában éjjel indult el a határ felé és már szinte átjutott a határon, amikor a román granicsárok észrevették. Megállásra szólitották fel, de nem állott meg, erre utána lőttek és a golyó halálosan találta. A hires futbalista tragédiája nálunk is, a hol sokan ismerték — általános részvétet keltett.

Bács Bodrog megye

— **Megszurta a férje kedvesét.** Gosztojity Novo zsabalji gazda, akinek felesége és családja van hosszabb idő óta jó barátságban állott egy Kleiber Teréz nevü özvegyasszonnyal. Amikor a felesége tudomást szerzett viszonyukról dühös és kétségbeesett szemrehányásokat tett hütlen férjének. Gosztojity, hogy a családi békéjét megmentse, igéretet tett feleségének Kleiber Terézzel való szakitásra. Igéretét azonban nem tartotta be és továbbra is gyakran találkozott az özvegygyel. Gosztojityné erről is tudomást szerzett és elhatározta, hogy bosszut áll családi élete megrontóján. Kést vett magához és felkereste Kleiber Terézt, akit rövid szóváltás után kétszer megszurt. A házbeliek lefogták a dühöngő Gosztojitynét és átadták a rendőrségnek. Kleiber Teréz sérülései egészen jelentéktelenek. Gosztojitynét tekintettel arra, hogy szökéstől tartani nem kell, egy napi fogház után szabadlábra helyezték.

Borsod megye

— **Kifosztották az Andrássyak sirboltját.** Miskolc határában a legutóbbi napok folyamán több betöréses lopás történt, mig végre a csendőrségnek sikerült elfogni a tetteseket Szabó János, Takács József és Molnár József szökésben levc fegyencek személyében. A nyomozás során kiderült, hogy a cinkos Molnár József fosztotta ki az aldebrői sekrestyét, a vidéken két templomot feltört. Az igy rabolt tárgyakat megszállott területen értékesitette. Eddig még ismeretlen társával kirabolta az Andrássy-grófok krasznahorkai mauzoleumát, amelynek kincseit Rimaszombaton adták el.

Csongrád megye

— **Kétfejü szárcsát lőtt.** Ritka vadászzsákmányban volt része Szabó Mihály szentesi kőmüvesmesternek. Az ugynevezett fertőmocsárnál vadászott és több vadmadarat lőtt. A madarak közül több a mocsárba hullott és Szabó belábalt értük. Nagy volt a kőmüves csodálkozása, amidőn az egyik zsákmányul esett szárcsán két fejet vett észre. Természetesen most az egész környék csodájára jár a természeti ritkaságnak. Szabó a szentesi muzeumnak ajándékozta a ritka vadászzsákmányt.

Fehér megye

— **Az akasztott ember kötele.** A fejérmegyei Szolgaegyházán a 69 esztendős Kenyor András a minap felakasztotta magát a kertjében diszlő öreg diófára. A kötél amelyet végzetes cselekedetére felhasznált, egyszeriben olyan kapós jószág lett, hogy a félfalu majdnem hajba kapott érte. Akkora embertömeg verődött a szomoru szenzáció hirére Kenyor bácsi portája köré, hogy a csendőrök csak a legnagyobb erőfeszitéssel tudták a rendet fenntartani. Mindenki a kötélért kiabált, kegyetlen dulakodás kezdődött a levágott holttest körül a nevezetes "gyógyitóerejü" kötélért, mindenki iparkodott, hogy csak egy csipetnyit is vághasson belőle. A kidülledt szemekkel pihenő Kenyor bácsira pedig nem gondolt senki, legfeljebb azok, akiknek nem maradt a kötélből s haragudtak reá, hogy miért nem hosszabb zsinórra huzta fel magát. Ennyi bolondot csinál a babona.

Fejér megye

— **"Julius Caesar" a biróság előtt, vagy a hirtelen meggyógyult őrült.** Kohut László elbocsátott vasuti tisztviselő azzal az ürüggyel, hogy tüzelőt szerez, nagyobb összegeket csalt ki több embertől, aztán a pénzt elmulatta, tüzelőt pedig nem szállitott. E csalások miatt letartóztatták s most tárgyalták az ügyét a büntetőtörvényszéken. Kohut azonban ravasz embernek is bizonyult, mert hogy a büntetést elkerülje, szimulálni kezdett s az őrültet játszotta. Már a cellában is a padlóra öntötte a mosdóvizet és a törülköző kendőt rácsavarva a seprő nyelére, horgászni kezdett, közben pedig mindenféle zagyvaságot összehadart. Mikor a biró elé vezették, ugy tett, mintha nem is érdekelné ez a dolog, legyek után kapkodott, majd hangos nevetésbe tört ki. A biró figyelmeztette, hogy hagyja abba ezt a viselkedést, de Kohut tovább játszotta az őrültet. Hirtelen szigoru arcot vágva, rákiáltott a biróra s az ügyészre: — Én Julius Caesar vagyok és halálra itéllek benneteket! A biró nem ijedt meg a zsarnoki fenyegetéstől, hanem nyugodtan rászólt "Julius Caesarra:" — Nézze Kohut, ha nem hagyja abba a komédiázást, menten levitetem és szigoritott sötét zárkába csukatom. Az ál Julius Caesar erre egyszeribe meggyógyult és teljesen meghunyászkodva értelmesen kezdett beszélni. Megigérte, hogy nem szimulál többet és kérte, hogy csak most az egyszer mentse föl őt a biróság. A biróságot azonban, amiként nem ijesztette meg Kohut zsarnoki fenyegetése sem, nem hatotta meg ez az alázatos kérés sem és nyolc hónapi börtönre itélte Kohutot, aki megnyugodott az itéletben.

Hajdu megye

— **Véres verekedés az aratók között.** A nagyhegyesi Jóna-tanyáról beszállitották sérülten a debreceni egyetemi sebészeti klinikára Magyar Gábor 31 éves nyiracsádi születésü odavaló lakos mezei munkást. Magyar Gábor kihallgatása során előadta, hogy ő mint bandagazda a nagyhegyesi Jóna birtokon dolgozott az aratásnál többed magával. Minap reggel az aratómunkások közül Konyári Ilonával összeszólalkozott, mert amikor rászóltak, nem akart mindjárt felkelni. Szeretett volna még egy kicsit lustálkodni. Csakhamar azonban elsimult köztük az indulatos perpatvar és már fel is kelt és kifelé tartott abból az épületből, ahol mindannyian aludtak, mikor hátulról valaki észrevétlenül sarlóval a fején és nyakán erős sérülést ejtett rajta. A sebesülés következtében Magyar Gábor eszméletlenül esett össze s igy szállitották be Debrecenbe a sebészeti klinikára. Magyar támadója mint később kiderült, Konyári László volt, aki azért sebesitette meg a bandagazdát, mert ez összetüzött a hugával.

— **Hamrák orvostanár tragikus halála.** Általános megdöbbenést s osztatlan részvétet keltett Debrecenben dr. Hamrák Ferenc egyetemi orvoskari tanársegéd tragikus halála. Hamrák Ferenc a debreceni egyetemi szülészeti klinika kiváló, nagytudásu tanársegédje volt s Kenézy Gyula betegsége alatt ő állott a szülészeti klinika élén. Hamrák a minap még kollegáival vacsorázott a szülészeti klinikán s semmi jel sem mutatta, hogy milyen végzetes lépésre készül. Tizenkétóra körül fegyverdurranás zaja hallatszott Hamrák tanársegéd szobájából. Mivel az ajtó zárva volt, a nagyerejü Soós tanársegéd vállát az ajtónak támasztotta s betörte azt. Megdöbbentő borzalmas látvány tárult a belépők elé. A padlón feküdt Hamrák holtan, fejét a golyó teljesen összeroncsolta. Orvostársai már nem segithettek rajta, csak a beállott halált konstatálhatták. Hamrák fegyverrel a szájába lőtt s azonnal kiszenvedett. Öngyilkosságának okairól semmi irást nem hagyott hátra, egy megfejthetetlen rejtély maradt, mi késztette a halálba. Tettét valószinüleg pillanatnyi elmezavarában követhette el. Hamrák halálával igen nagy veszteség érte a szülészeti klinikát, amelynek egyik legtehetségesebb orvosa volt.

— **Az olasz sáska ellepte Debrecen utcáit.** Az olasz sáska napnyugta után ellepte Debrecen utcáit és alig néhány pillanat alatt piros, majd rózsaszinü lett az uttest. A sáska nyugatról keletre vonult és reggelre eltünt.

— **A lépfenés tehén husa megfertőzte a vele foglalatoskodót.** Hajdusámson községben Szilágyi László gazdálkodó tehene lépfenében elpusztult. Szilágyi az állatorvos utasitása ellenére a tehenet nem földelte el, hanem feldogozta. Feldolgozás közben Szilágyi felesége az ujján megsérült, a lépfenés hus megfertőzte a [illegible], ugy hogy Szilágyiné nagy kinok között kiszenvedett. Szilágyi ellen megindították a büntető eljárást.

Hunyad megye

— **Az első városi tanács Petrozsényban.** Tudvalevő, hogy Petrozsény nagyközséget a belügyminisztérium ez év január havában várossá deklarálta. Ennek megfelelően Petrozsényban megalakult az uj város közigazgatását vezető városi tanács, amely az ősszel megtörténő városi testületi választásokig az ügyeket intézi. Petrozsény első városi tanácsának a következők lettek tagjai: A polgárság részéről: Popp Emil, Jákob Péter, Dumitru mérnök, Recean József pedig a szociálista párt részéről. Delegált főpolgármester dr. E. Dragan. Városi főjegyző Nicolae Oprea. Városi főügyész dr. Emil Boeriu. Városi főorvos dr. Ionel Moga. A többi városi tisztviselőkre vonatkozólag a városi tanács teszi meg az előterjesztést a kinevezésre, amely a legközelebbi időben fog megtörténni.

Pest megye

— **Titokzatos lábszár.** Rejtélyes ügy foglalkoztatja a kecskeméti rendőrséget. Jelentés érkezett a rendőrségre, hogy a Szentháromság temető melletti árokban egy térden alul levágott emberlábszár van. Mire azonban a jelentést tevő rendőr a lábszár őrizetére visszatért, az titokzatos módon eltünt. A nemsokára kiszálló bizottság is már ilyen értelemben vett tudomást az esetről. Mindjárt a helyszinen nyomozás indult a lábszár kézrekeritésére s kitünt, hogy amig a rendőr a telefonjelentést leadta, addig a temetőcsősz egy kis fiu értesitésére bevitte a hullaházba. Dr. Eördögh Ferenc tiszti főorvos megállapitotta róla, hogy egy szabályos orvosi mütét által levágott emberi lábszár. A lábfej erősen sérült, de emiatt az egész lábszárat nem kellett volna okvetlenül levágni. A rendőrség erélyes nyomozást inditott a lábszárhoz füződhető titkok felderitésére.

Szabolcs megye

— **Óriási vihar Tokaj-Nyiregyháza közt.** Minap óriási vihar okozott több milliárdnyi kárt az országnak Tokaj környékén. A tarcali katholikus templom tornyát ledöntötte. Mádmezőzomboron egy [illegible]zat döntött össze, amelyben [illegible] ember tartózkodott. közülök [illegible] ember meghalt, a többiek ped[illegible]lyosan megsebesültek. Nyire[illegible] és Tokaj közt öreg fákat [illegible] ki, telefon póznákat fekt[illegible] földre s a keresztbe rako[illegible]nát szétszórta, egyik földről a [illegible] sikra hordta. A szélvihar után [illegible]vetkező jégeső is óriási kárt t[illegible] a kukoricában és a még le [illegible] aratott vetésben, de a hires [illegible]aljai szőlőkben a kár 100 [illegible]kos.

A viszketés kinjai ellen

Használja az antiszeptikus folya[illegible]kot: A Zemot.

Csak egy olyan szer van, [illegible] ritkán hagy cserben, a mely min[illegible] megszünteti a viszketés kinjait és bőr izgulékonyságát és a mely a b[illegible] puhává, tisztává és egészség[illegible] teszi.

Bármely gyógyszerésznél kapha[illegible] a Zemot, mely megszünteti a b[illegible] bajokat. Eczema, Viszketés, Ki[illegible] sek, Rüh, Blackhead a legtöbb e[illegible] ben megszünnek a Zemo használa[illegible] val. Gyakran a kisebb bőrhibák éjszaka alatt tünnek el, a viszke[illegible] pedig legtöbbször azonnal. Zemo [illegible] tos, antiszeptikus folyadék, [illegible] könnyen használható és megbizh[illegible] Csak 35 cenbe kerül, extra n[illegible] üveg $1.00. Feltétlenül biztos a [illegible] nyes, érzékeny bőrre, Zemo szapp[illegible] 25c—Zemo kenőcs 50c.

Piros, Piros, Piros
Háromszor is piros
Piros bort a pohárba
Tilos, tilos, tilos,
Háromszor is tilos,
Más Dohányt a pipáb[illegible]
Mint a hires NÉGYE[illegible]
A füstje nem mérges.
Próbálja meg kend már
Minden percért nagy k[illegible]
Magának ezt ajánlja a
Négyes Tobacco Sh[illegible]
423 EAST 5th STREE[illegible]
NEW YORK, N. Y.

Navigazione Genera[illegible] Italiana

a legnagyobb, legfényesebb és leggyorsabb uj olajt égető megy a Földközi tengerre.
S. S.
Giulio Cesare
indul New Yorkból Genuába AUGUSZTUS 14-ÉN
Duilio
AUGUSZTUS 23-AN
NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
Italia-America Shipping Corp., 1 State Street New York City.

NEW YORK BREMEN
MAGYARORSZÁGBA
és vissza
BRÉMÁN ÁT
a pazarul szép és legnagyobb német hajón
COLUMBUS
Csak nyolc nap a tengeren
Itt lakó idegenek meglátogatják európai rokonaikat és tizenkét hónapon belül visszatérhetnek az Egyesült Államokba, nem tartoznak bele a kvótába.
Felvilágositásért forduljon a helybeli hajójegyügynökhöz vagy
32 Broadway New York
NORTH-GERMAN
LLOYD

LEGYEN EGÉSZSÉGES! $10 X SUGÁR VIZSGÁLAT $1.00

Az X-sugár belenéz a testbe, mig a szem annak csak külsejét látja. Nincs találgatás. Az én kezelésem rendkivül sikeres volt az idült és heveny férfi és női betegségek kezelésénél. A különböző gyógymódok 20 évi alapos tanulmányozása lehetővé tette azt, hogy segitsek olyan beteg férfiakon és hölgyeken, akik már feladtak minden reményt. A mit ezeknél megtettem, azt megtudom tenni az ön bajában is.

Magas vérnyomás
Emésztési zavarok
Érkeményedés
Vérszegénység
Almatlanság
Idegesség
Arcon és testen kiütések
Bőrtályog
Szemfájás
Szemmegerőltetés
Nyilalás
Pyorrhea
Mandulamegnagyobbodás
Sömör, anyajegy, stb.
Mandulaeltávolitás

Asztma
Bronchitis
Altesti elváltozások
Fájós izmok
Merev csuklók
Reuma
Csipőfájás
Szülötés
Idegfájás
Férfiak és nők idült és heveny fertőző bajai.
Bőrkinövések
A száj, orr, torok, nyelv stb. nyakhártyáinak megbetegedései.

Aranyér
Fistula
Sérv
Vese, sziv, máj, gyomor bél, székrekedés
Krónikus vérbajok
Tudományosan kezeltetnek Ehrlich tanár nagyszerü felfedezése a 606 és 914 eljárás utján.
Cukorbetegségeket sikeresen kezelünk a legujabb felfedezés (Insulin) utján.
Kezelési módszerem nem jár fájdalommal.

Ha baja gyógyithatatlan, meg fogom mondani.

Jöjjön hozzám bizalommal és a legrövidebb idő alatt jobban lesz. Olvassa el gondosan azokat a betegségeket, a melyeken segitenek az én modern orvosi készülékeim, villanyos gépeim és X-sugaras gyógymódom.

Ha bármilyen baja van is, jöjjön hozzám és beszélje meg velem a dolgot bizalmasan magyar anyanyelvén. Biztos eredmény a lehető legkisebb költség mellett. Nő alkalmazott.
Vegye az elevátort vagy jöjjön fel a lépcsőn a 2-ik emeletig.

DOCTOR BAILEY, SPECIALIST 1104 PROSPECT AVE., PROSPECT BUILDING 212. CLEVELAND, O. MÁSODIK EMELET.
Rendelő órák: Reggel fél 10-től este fél 8-ig, vasárnap d. e. 10-től 1-ig.

HA ÖN MOST EGÉSZSÉGES, VÁGJA KI EZT A HIRDETÉST ÉS TARTSA MEG BARÁTAI RÉSZÉRE, ESETLEG A JÖVŐRE.

tötte. Mádmezőzomboron egy ... zat döntött össze, amelyben ... ember tartózkodott. közülök ... ember meghalt, a többiek pedig ... lyosan megsebesültek. Nyiregyház... és Tokaj közt öreg fákat csavar... ki, telefon póznákat fektet... földre s a keresztbe rakott ... nát szétszórta, egyik földről a ... sikra hordta. A szélvihar után ... vetkező jégeső is óriási kárt te... a kukoricában és a még le nem aratott vetésben, de a hires heg... aljai szőlőkben a kár 100 százalé... kos.

A viszketés kinjai ellen

Használja az antiszeptikus folyadékot: A Zemot.

Csak egy olyan szer van, ... ritkán hagy cserben, a mely mind... megszünteti a viszketés kinjait és ... bőr izgulékonyságát és a mely a bőr... puhává, tisztává és egészséges... teszi.

Bármely gyógyszerésznél kapható a Zemot, mely megszünteti a bőr bajokat. Eczema, Viszketés, Kiütések, Rüh, Blackhead a legtöbb esetben megszünnek a Zemo használata által. Gyakran a kisebb bőrhibák egy éjszaka alatt tünnek el, a viszketés pedig legtöbbször azonnal. Zemo ... tos, antiszeptikus folyadék, tiszta, könnyen használható és megbizható. Csak 35 centbe kerül, extra nagy üveg $1.00. Feltétlenül biztos a ... nyes, érzékeny bőrre. Zemo szappan 25c—Zemo kenőcs 50c.

Piros, Piros, Piros
Háromszor is piros
Piros bort a pohárba
Tilos, tilos, tilos,
Háromszor is tilos,
Más Dohányt a pipába
Mint a hires NÉGYES
A füstje nem mérges.
Próbálja meg kend már
Minden percért nagy kár
Magának ezt ajánlja a

Négyes Tobacco Shop
423 EAST 5th STREET
NEW YORK, N. Y.

Navigazione Generale Italiana

MAGYARORSZÁGBA
és vissza
BRÉMÁN ÁT
a pazarul szép és legnagyobb német hajón
COLUMBUS
Csak nyolc nap a tengeren
Itt lakó idegenek meglátogatják európai rokonaikat és tizenkét hónapon belül visszatérhetnek az Egyesült Államokba, nem tartoznak bele a kvótába.
Felvilágosításért forduljon a helybeli hajójegyügynökhöz vagy
32 Broadway New York
NORTH-GERMAN LLOYD

...ÁLAT $1.00
...a gyógyithatatlan, meg fogam...
...hozzám bizalommal és a legrö... ...ő alatt jobban lesz. Olvassa el ...azokat a betegségeket, a melye... ...nek az én modern orvosi készü... ...illanyos gépeim és X-sugaras ...om.
...AVE., CLEVELAND, O.
...DING 212. MASODIK EMELET.
...-tól este fél 8-ig, vasárnap d. e. 10-től 1-ig.
...JÖVŐRE.

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

SZAVAZZON MA MINDEN EGYES REGISZTRÁLT POLGÁR CLEVELANDBAN

Este 6 óra 30 percig lesznek nyitva a szavazóbódék. — Csak vagy 140,000 regisztrált polgár van Clevelandban. — Még egyszer ennyinek volna szavazó joga, ha regisztráltatta volna magát.

Ma este 6 óra 30 percig nyitva lesznek a szavazó bódék Cleveland mindenegyes szavazókerületében, precinctjében. Várják a szavazókat, azokat, akik a mult összel, vagy tavasszal regisztráltatták magukat, meg azokat, akik a regisztráláson tegnap estek át. Ma van a jelöltválasztás.

Azok a polgárok, akik lusták szavazati jogukkal élni, elfelejtik azt, hogy a szavazással beleszólnak ez alkalommal a megye és az állam kormányzásába, amidőn megválasztják azokat a jelölteket, akik közül november 4-én majd a megye és az állam tisztviselőit fogják megválasztani a kormányzótól kezdve a sheriffig. Ha most se szavaznak s novemberben se fognak szavazni, két évre elvesztik utolsó alkalmukat is arra, hogy a megye vagy az állam kormányzásába beleszóljanak. Olyanokká lesznek mint a gyerek, akinek nincs beleszólása a háztartás vezetésébe. Aki nem szavaz, annak nincs joga panaszt emelni majd a neki nem tetsző jelölt megválasztása ellen.

Cuyahoga megyében, amelynek nagyrészét Cleveland városa alkotja, 1,011 precinct vagyis szavazókerület van. Összesen vagy 140,000 férfi és nő szavazhat, mert ennyi regisztráltatta magát. Persze van a megyében sokkal több polgár, de a polgárságnak több mint a fele lusta szavazati jogának gyakorlására. Az ilyen nem törődöm polgárok egyre többen lesznek nemcsak Clevelandban, de az egész országban.

Clevelandban 1920-ban 250,000 szavazó volt, ezek közül 200,000 regitsztráltatta magát s 184,000 szavazott, pedig elnök és kormányzó választás volt. 1922-ben már csak 182,000 polgár szavazott, 1923-ban pedig csak 114,613, vagyis a szavazásra jogosultaknak csak 46 százaléka.

Nagy a remény, hogy ez alkalommal a regisztrált polgároknak nagyrésze lelkiismeretesen teljesiti kötelességét.

Harry L. Davis lesz a republikánus kormányzójelölt.

A republikánus párti polgároknak nyolc pályázó közül kell kormányzójelöltet választani. Biztosra veszik, hogy Harry L. Davis, a volt kormányzó kerül ki győztesen a választási harcból. Davis maga is annyira bizik győzelmében, hogy már nem a pályázótársaival, hanem a mai demokrata kormányzóval, Victor A. Donaheyvel küzd a kormányzói székért.

"A jelöltválasztási harc véget ért, mondotta tegnap Harry L. Davis, köszönetet mondok tehát azért a nagyszerü támogatásért, amit az állam minden részében tapasztaltam barátaim részéről. Mély hálával tölt el ragaszkodásuknak, elismerésüknek e megnyilvánulása.

"Ez a harc már az őszi republikánus győzelem érdekében történt. Az állam minden részéből olyan értesitéseket kapok, amik nagy reményeket engednek füznöm a keddi győzelmemhez. Már szerdán megkezdem a kampányt jelöltetésem esetén avégett, hogy ne csak magamnak biztositsak győzelmet az őszszel, hanem Calvin Coolidgenek és az egész republikánus tiketnek is."

Robert Crosser győzelme is biztos

A clevelandi huszonegyedik kongresszusi kerületben a mai kongresszusi képviselő, a demokrata Robert Crosser ujból pályázik. Hogy jelölni fogják nagy többséggel egyetlen ellenfelével szemben, azt biztosra veszi mindenki. Most mögötte van a demokrata pártszervezet is. Enélkül is győzött két évvel ezelőtt, hát most majd evvel!

A. B. Sprosty lesz a sheriffjelölt.

A megyei állásokra pályázók is erős küzdelmen estek át. Mindegyik jelöltségre van pályázó bőven. Sheriffnek például hatan pályáznak. Ezek közül nagy pártja van A. B. Sprostynak, Fred Kohler volt polgármesternek és C. M. Dombey mai helyettes sheriffnek. Biztosra veszik Anton B Sprosty jelölését.

Sprosty a város közbiztonsági igazgatója volt, amikor Harry L. Davis volt Cleveland polgármestere. A városi rendőri intézmény ujjászervezése az ő nevéhez füződik. Nevét ismeri mindenki a városban és környékén, rá is szavaznak.

MEG AKAR HALNI A SZERELMES LÁNY

Aligha marad életben a harmadik kisérlet után. — Megmérgezte magát.

A huszonkét éves Mák Helén, akinek otthona a 2485 E. 79th streeten van, öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát vasárnap este. Beszállitották a St. Luke's kórházba, ahol attól félnek, hogy nem tudják megmenteni az életét.

Az életunt leánynak alig egy hónap alatt ez a harmadik öngyilkossági kisérlete.

Két leány, akikkel együtt lakik, értesitette a rendőrséget az öngyilkosságról. Azt jelentették, hogy a leány bement a fürdőszobába s ott mérget nyelt.

Ezuttal is az keseritette el halálosan, hogy összeszólalkozott az udvarlójával.

AZ IFJUSÁGI EGYLET PIKNIKJE

Jövő vasárnap lesz a north woodlandi erdőben.

A Clevelandi Magyar Ifjusági Egylet és Nőosztálya a jövő vasárnap tartja piknikjét a North Woodlandi erdőben.

A piknik-helyre ahova omnibuszok indulnak az egylet 11213 Buckeye roadon levő otthona elől minden félórában, fel kell hajtani a Buckeye roadon a Lee roadig, onnan balra fel a North Woodland avenuera, majd a Fairmount Boulevardon a Green roadra. Ezen a negyedik farmház mögött van a piknikhely.

A zenét Komjáthy József kedvelt zenekara szolgáltatja. A rendezőség gondoskodik mindenről, ami a jó piknik kelléke.

Mustnak való méz-édes
CALIFORNIAI SZŐLŐELADÁS
(termelőtől a fogyasztónak)
Ha szüksége lesz californiai SZŐLLŐRE: egész, vagy fél tonnára; vagy boksziként Szeptember vagy Októberi szállitásra, tessék azt nálunk MOST megrendelni. ELŐLEGET NEM KÉRÜNK. A szőllőt Önnek a házához szállitjuk. Cleveland, Lakewood, Akron, Barberton, Lorain és Elyriába. Az ÁRAK nálunk a legalacsonyabbak.
PACIFIC GRAPE COMPANY
IRODA
619 ULMER BUILDING, CLEVELAND, OHIO
185 187 189

A KENYHECZI TANITÓT HALÁLOS ÁGYÁN TALÁLTA AMERIKÁBAN ÉLŐ TANITVÁNYAINAK AJÁNDÉKA

Kálnay Alajosnak most siremléket emelnek volt tanitványai ajándékából. — Kik adakoztak Kálnay Lajos részére. — A Kálnay család köszönete.

Az Amerikában élő magyarok nemcsak hozzátartozóiknak s szülőföldjük hitközségeinek siettek segitségére a háboru pusztitása óta, nemcsak a hadi özvegyek, árvák, vakok, bénák részére küldtek segitséget, de volt tanitóiknak is. Példa erre a clevelandi kenyheeziek és szinaiak szép tette, akik 91 dollárt adtak össze avégett, hogy örömet szerezzenek élete alkonyán volt tanitójuknak, Kálnay Alajosnak, az abaujmegyei Kenyhecz és Szina községek nyugalmazott kántortanitójának.

A 9813 Parkview avenuen lakó Demchák Péter inditotta meg a gyüjtést szinai származásu barátjával, Tóth Istvánnal együtt. A gyüjtés nagy sikerrel járt, a volt tanitványok és mások is örömmel adakoztak s a gyüjtők 91 dollárt juttathattak el Kenyheczre. Sajnos az ajándék már utolsó óráiban, a halálos ágyán találta Kálnay Alajost, az öreg tanitót, de utolsó óráit semmi sem édesithette volna meg jobban, mint volt tanitványai hálájának és szeretetének ez a megnyilatkozása.

Az ajándékért az elhunytnak gyermekei mondottak köszönetet az adakozóknak. Levelükben, melyet alább közlünk, kijelentik, hogy bár az adománynak száz helye volna, siremléket állitanak belőle az elhunyt édesapának é snagyapának a kenyheczi temetőben.

Igy szól a Demchák Péterhez intézett levél:

Kenyhecz, 1924. máj. 10-én.

Végtelen fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó apánkat már nem találta életben kedves leveled, pár nappal a halála előtt, azonban ez örömhir könnyeket csalt szeméből, nem remélte, hogy volt kedves tanitványai ily páratlan, cselekedettel emlékeznek meg, tisztességben megőszült mesterükről.

Felejthetetlen jó édesapánk helyett fájós szivvel nekünk, itt maradt árváinak kell köszönetet mondanunk, jószivből tett meglepetésökért. Bár ezen szép összeget, más célra is fordithatnók, közös elhatározással szép sirkeritést és emlékkövet állitunk megboldogult jó atyánknak, a család és az amerikai tanitványai kegyelete jeléül, egybefoglaltan feltüntetve a sirkövön a volt amerikai tanitványai megemlékezését.

Reméljük, hogy eljön az az idő, amikor a sok közül a honvágy haza hozza valamelyiket, s véletlen utja a kenyheczi temetőbe vezérli, hol volt mesterük, örökre pihen a fáradságos 50 évi hü munka után, — örömmel szemlélheti, az örökös emlékben neki is van része, s bármily csekély összeggel, de jó szivvel csatlakozott a többihez, mi egyforma szivvel fogadtuk, valamennyinek szives megemlékezését, s megtört szivvel mondunk hálás köszönetet az örökre eltávozott helyett, az árván ittmaradottak.

Mindnyájoknak még egyszer köszönetet mondunk e példátlan megemlékezésért.

Tisztelettel maradtunk, a megboldogult árvái: özv. Benke Istvánné, szül. Kálnay Emilia, Kálnay Aranka, Kálnay Irénke, Kálnay Bertalan.

Kálnay Alajos nyugalmazott kántortanitó részére a következők adakoztak:

Fecsó Imre $10, Pásztor István és neje, Petrásh Mihály, $5—5. Fecsó János, Oorosz József, Tóth József, $3—3. Demchák Péter $2.50. Dorcsok Katalin, Tóth István, Tóth János, Drotár István $2—2. Majoros István, Bella Erzsébet, Vaskó József, Dorcsek András, Sándor Mária, Olexo István, Olexo Imre, özv. Kuzma Mihályné, Vaskó András, Fisea Jánosné, Weizer János, Varga János, Csizmadia Jánosné, Tóth Józsefné, Jámbor C. Andrásné, Tóth Imre, Szemán Imre, Tóth Péter, Tóth Márton, Ifj. özv. Kocsis Andrásné, Idb. özv. Kocsis Andrásné szül. Hámorszky Anna, Sugár Mihály, Tamás Mihály, Fekete István, Szabó István, Arti ánosné, Fecsó Lajos, Wilhelm József, Krivda István, Molnár István, Balázs Jánosné, Zsihola Imre, Szemkó János, Szidik József, Majoros Jánosné, Id. Tóth József Bolla Margit, Bolla Miklósné, Tóth Pál, Pataky Péter, Hrickó András, Pál Imre, Glimpner Margit $1—1. Valincsek Anna, Kandzer Pál, Olexo József, Gergely Mihály, Sedlák Imre, özv. Csernicky Ferencné, özv. Szemán Pálné, Takács Lajos, Irinyi Sándor, Lezsák József, Bacsó József, Lackó János, 50—50 centet. Seidik Jánosné, Patrick Józsefné, Szinai János, Drotár Zsuzsánna 25—25 centet.

Kálnay Alajos az abaujmegyei Kér községben született. Mint ifju tanitó került Kenyheczre a kassai tanitóképző intézetből. Kenyheczen ötven évig tanitott. Egész generációkat nevelt fel. Kenyhecz, Szina és Miglécz községekben végezte a magyar hazafias nevelés nagy munkáját.

Még hetvenöt éves korában se akart felhagyni a tanitás munkájával, de a cseh kormány 1922-ben nyugdijba kényszeritette. Nyugdiját csak az idén májusig élvezhette, mert idült májbaja folytán öt napi szenvedés után meghalt.

Temetése a három falu apraja, nagyjának részvételével ment végbe. Hámbor József plebános könnyeket fakasztó beszédben méltatta az elhunyt érdemeit, amiket félszázados tanitói müködésével szerzett. A koporsónál a hitközségi énekkar Sproh Gyula kántortanitó vezetésével gyászénekeket énekelt. A temetőben Gerő Ágoston nyugalmazott szinai állami iskolai igazgató bucsuztatta el kartársaitól és volt tanitványaitól.

Annyi könnyet nem hullattak még senkiért a három faluban, mint Kálnay Alajosért. A részvétüknek pompás koszorukkal is annyian adtak kifejezést, hogy el sem fért a sok koszoru a koporsón. Tizenkét gyászruhás iskolás leányka vitte a koszorukat a gyászmenetben.

BREZNAY GÉZA
SZABÓ ÜZLETET
2904 Bridge Ave. alatt
ujból megnyitotta.
O. K. DRY CLEANING
189 91 93 95 97 99

A SZENT MARGIT HITKÖZSÉG HIREI

Esküvő.

Fényes esküvő volt ma reggel 9 órakor a Szent Margit róm. kath. hitközség E. 116th streeti templomában. Büki János clevelandi születésü fiatalember, Id. Büki János és neje, szül. Bodobnik Vilma perryi (O.) lakos szülők fia vezette oltárhoz Gál Ilonát, a sánkfalvai (Gömörm.) származásu Gál Pál és neje, szül. Szőke Teréz 2794 E. 118th streeti lakosok bájos leányát. A szerelemszőtte frigyet Ft. Rickert Ernő plebános áldotta meg magasszárnyalásu beszéd kiséretében. Ft. Athanáz szép alkalmi énekeket énekelt orgonakisérettel.

Nagyvásár a templom udvarain.

A Szent Margit hitközség templomának két udvarán egy hetes automobilkiállitás, nagyvásár és bazár nyilik meg a jövő szombaton, augusztus 16-án és tart augusztus 23-áig.

Az automobilokat különböző automobilcégek állitják ki. Lesz a nagyvásáron hazaias ringlispil és whip, aminő a Luna parkban van.

Nagy az érdeklődés a hitközség javára rendezendő nagyvásár iránt.

Keresztelés.

Vasárnap keresztelte meg Ft. Rickert Ernő plebános a nagy mise után Rakaczki János és neje, szül. Svirha Mária julius 27-én született fiacskáját János és Róbert névre. A keresztszülők Sárosi András és neje, Erzsébet elyriai (O.) lakosok lettek.

Ereklyék érkeztek.

A Szent Margit hitközség négy ereklyét, egy Szent Imre, egy Szent László és két Szent Margit ereklyét kapott Esztergomból az érseki kathedrális kincstárából.

Az ereklyéket Pauer József, az esztergomtábori hadi árvák telepének az igazgatója küldötte el Ft. Rickert Ernő plebánosnak.

Az Ifjumunkások idényzáró Piknikje!

Vasárnap egész nap aug. 17-én a clevelandi magyarság legkedveltebb piknikhelyiségén a Mészáros-féle farmon lesz megtartva.

Mindenkinek, aki ott lesz kellemes szórakozásban lesz része. Arról a rendezőség gondoskodott. A szórakozások egy egész sorozatát tüzte ki programmul, többek között lesz próbaházasság értékes dijakkal, képviselőválasztás humoros jelöltekkel, versenyfutás, közkedvelt bohócok, stb. Klimko Elemér népszerü zenekara fogja a tánchoz a zenét szolgálni. Kitünő ételekről és hüsitő italokról gondoskodva van. Belépti dijat mindenki saját tetszése szerint fizet. Kérjük az összmagyarság szives pártfogását. Tisztelettel

A Rendezőség.

189 93 V

SPORT

Rovatvezető: Frank Imre.

Jövő vasárnap megnyilik a West-Tech pálya.

A legjobb és legkényelmesebb clevelandi football-pálya a West-Tech jövő vasárnap ismét megnyilik a magyar közönség előtt s igy végre a közönségnek ujból alkalma lesz egy érdekes mérkőzést kényelmesen, árnyékban ülve végignézni.

A mérkőző csapatok az Athléta Klub és a Sons of St. George (Akron) lesznek s tekintettel az akroni csapat kitünő képességére, ugyancsak kemény küzdelemre van kilátás.

Belépti dij 50 cent; hölgyek részére 25 cent.

A mérkőzés pont 3 órakor kezdődik.

EL KELL ADNIA AZ AUTOMOBILJÁT

Orr rendőrbiró szigoruan bánik el a gondatlan vagy ittas fővel hajtókkal.

Wiho Lind 4518 Franklin avenuei lakost, aki egyszerre két automobilt ütött el az automobiljával a W. 58th streeten, harminc napi dologházat kapott gondatlan hajtásért. Beismerte, hogy volt egy kevés a fejében.

Pusztay György, aki a 2860 Alpine avenen lakik, a barátjára bizta autója vezetését, amig ő a pipáját tömte meg, igy történt aztán, hogy a kocsi felszaladt a járdára a Woodhill roadon és betört egy keritést.

Amint Pusztay visszahátráltatta kocsiját, elütött vele egy másik kocsit. A barátja, amidőn látta, hogy rendőr jön, elszaladt. A biró, miután Pusztay beismerte, hogy egy kis bort ivott, elitélte 10 napi dologházra, de ezt a büntetést felfüggesztette a biró avval a föltétellel, hogy Pusztay adja el kocsiját és ne vezessen autót egy évig.

AZ ELSŐ REF. EGYHÁZ HIREI

Müsoros gyermekünnepély az ujnegyedi iskolában.

Nagy szorgalommal készülnek az első ref. egyház ujnegyedi iskolájának növendékei, az augusztus hó 17-én, azaz vasárnap délután 5 órai kezdettel tartandó gyermekünnepélyre. Az egyház uj tanitója: Monoky István, fáradságot nem kimélve, késziti elő a buzgó gyermeksereget. Ugy a tanitó, mint a gyermekek szivesen mennek fel délutánonként a délelőtti kemény munka dacára az iskolába, hogy készüljenek az ünnepélyre.

A müsort legközelebb közöljük, annyit azonban már most is elárulunk, hogy nemcsak szindarab kerül előadásra, hanem kétszólamu gyermek énekszámok, hegedü és zongoraszám és egy gyönyörü melodráma is.

A szorgalmas gyermekek szeretettel várják ezen ünnepélyükre, nemcsak a szülőket és az egyház tagjait, hanem az érdeklődőket is.

Az egyház piknikje.

Augusztus 24-én, vasárnap tartja az egyház évi szokásos piknikjét a Mészáros farmán. Délelőtt künn, a szabadban istenitisztelet lesz, a délutánt pedig kedélyes szórakozással fogjuk eltölteni. Mindenki ugy intézze a dolgát, hogy legalább ezen az egy pikniken részt vegyen.

A. W. C. W. 185 Egyetértés Bs. Egylet Piknikje.

A W. O. W. 185 Egyetértés Bs. Egylet nagy pikniket rendez augusztus 17-én, vasárnap a hies fekvésü Harry Lee farmon. Erre a nyári mulatságra szeretettel hivja meg tagjait és barátjait családostul.

A talpalávalót Brenkács János vajda kitünő zenekara huzza. Lesznek mindennemü versenyek értékes dijakkal, társasjátékok s minden egyéb, ami a jó piknik kelléke.

Utirány: A W. 25th streeti villamoson menjünk a végállomásig. Itt szálljunk át a Pearl Roadi villamosra s menjünk ezen a Brookpark Roadig, ahova ma már csak 5 percnyi séta a zászlókkal jelzett piknikhely.

Tisztelettel

A Bizottság.

187 89 91 93

MIELŐTT ÉPIT

menjen a Thrift Home Builders irodájában a Rose Bldg 218 szám alá és beszélje meg ott a dolgot. Praktikus értékkel biró segitséget adnak Önnek és bizalmas tanácsot, a minek következtében az épitkezés és annak pénzügyi része sokkal jutányosabb lesz.

TISZTA VÉR NÉLKÜL NINCS EGÉSZSÉG

Ha életerőtől duzzadó szervezetet, vidám, megelégedett kedélyt rózsás arcszint óhajt, gondoskodjék a vére megtisztitásáról, pirositásáról. Enélkül nincs jó egészség, nincs igazi erő, nincs igazi szépség.

PARTOLA
"Az orvos cukorka alakban"

A LEGJOBB VÉRTISZTITÓ

Ennek a cukorkának kitartó használata folytán nem csak a gyomor müködik jól, nemcsak az étvágy lesz kifogástalan, de tisztul a vér is, erősödik a szervezet is, rózsapirossá válik az arc is.

Minden sápadt férfi és nő, minden penészvirág evvel tegyen próbát. Minden szorulásban szenvedő, minden étvágytalan, minden gyengülő férfi és nő ezt a gyomor és vértisztitó cukorkát használja, amelyből 1 nagy bádogdobozzal 1 dollárért, hattal egyszerre rendelve, 5 dollárért küld a feltaláló és egyedüli késztő

PARTOS PATIKA
160 Second Avenue,
New York, N. Y.
189

LAWNFETE A WEST SIDEON

A Szent Imre r. kath. hitközség telkén, a Bridge ave. és W. 24th street sarkán ugynevezett lawnfetet, vagyis pázsitünnepélyt, szabad ég alatti szeretetvásárt rendez a West Sidei Szüz Mária Magyarok Nagyasszonya R. Kath. Női Bs. és Templom Egylet a saját pénztára és a Szent Imre hitközség javára.

A lawnfete augusztus 22., 23. és 24. napjain, pénteken, szombaton és vasárnap lesz. Sátrakban mindennemü hasznos dolgot vásárolhatunk olcsón, akárcsak a bazárokon. Sorsolás utján kis szerencsével pár centért dollárokat érő dolgokat nyerhetünk.

A Szüz Mária Egylet és a Hitközség szeretettel várja minden tagját és barátját erre a háromnapos nemescélu eseményre.

KELLEMESEN UTAZIK

az óhazába, ha hajójegyét cégünknél veszi meg. Most van épen egy nagyszerü alkalom Franciaországon keresztül utazni az óhazába és pedig ugy, hogy New Yorktól hazáig az egész utazás nem fog igénybe venni többet 7 nap és husz óránál.

Azután nagyszerü ennél az utazásnál az is, hogy közvetlen összeköttetést kap a kikötőtől egész hazáig. Utközben senkise háborgatja, se francia, se svájci vizumra nincs szükség, a hajón pedig külön szerződtetett magyar szakács van, a ki az utasok szájaize szerint főzi meg az elsőrangu kosztot.

Kényelmes 2 és 4 ágyas kabinok vannak a harmadik osztályon is.

A jövő hónapra már a következők foglalták le irodánk utján jegyeiket:

Teles Vilmos, Teles Anna és Teles Ferenc, a kik Kassára mennek.

Uhman József és Uhman Mária, a kik Budapestre utaznak.

Jelentkezzék minél hamarább, ha kényelmesen akar hazautazni, hogy megszerezhessük az utlevelét és lefoglalhassuk a legjobb helyet.

Vigyázzon a cimre:

THE LŐWY INVESTMENT CO.
11207 Buckeye Road,
Cleveland, O.

Mindenki tudja,

hogy a legmegbizhatóbb a Krejci Fehér Kereszt Gyógyszertára. Ha bármily baja van, bizalommal forduljon hozzánk tanácsért, szivesen szolgálunk.

Recepteket ugy az óhazait, mint az ittenit legpontosabban elkésziti:

Levélre válaszolunk.

KREJCI
Fehér Kereszt
2601 LORAIN AVENUE
CLEVELAND, O.

— 320 —

udvar lakói közt. A tyukok kotkodácsolva elhagyták tyukülőiket, a pulykák kotyogtak, a gyöngytyukok rikácsoltak, a galambok turbékolva a porondra szálltak. Fleur-de-Marie megjelenése okozta ezt a bolondos vigságot.

Ha a szegény Goualeuse arca teltebb és életfrissebb lett volna, Greuze és Watteau sem álmodhatott volna kedvesebb képet, azonban gyöngéd sápadtsága dacára, vonásainak kifejezése, magatartásának bája, egész lénye mindig méltóvá tették a nagy festők ecsetjére.

Fleur-de-Marie kis kerek fejkötője felfedte homlokát és hajfürteit. Mint mindnyájan a parasztnők Páris környékén, a fejkötőre széles vörös indigo zsebkendőt kötött, de ugy, hogy a fejkötő végei és teteje látszottak, a kendő rojtjai pedig vállain lobogtak. A mellén keresztbe kötött fehér batiszt kendőt félig eltakarta magasan felnyuló gyolcs kötényе, kék durva posztóból volt a ruhája, szük ujjakkal, de a finom termetét mégis kiemelte és elütött vastag szövetü szürke szoknyájától. Fehér harisnya és magas papucs fekete facipőbe dugva, egészitette ki a parasztos és egyszerü öltözéket, a melynek Fleur-de-Marie egyénisége különös bájt kölcsönzött.

Egyik kezével kötényének két végét emelte fel, a másik kezével buzaszemeket meritett és a magokat a szárnyas vendégeknek hintegette. Egy szép galamb, ezüstös fehér, bátrabb, és barátságosabb, mint társai, Fleur-de-Marie körül röpködött és aztán a vállára szállt. A fiatal leány, bizonyára hozzá szokott a bizalmassághoz, mert nem szünt meg hintegetni a buzaszemeket de kissé félre forditotta szelid arcát, felemelte fejét és mosolyogva nyujtotta kis rózsaszin száját barátja rózsaszin orrának...

E kedves képet a nyugvó nap utolsó sugarai halványan megaranyozták.

Amig Goualeuse nezei gondokkal foglalkozott, addig Georges asszony és Laporta, Bouquevali lelkész a majorház kis szalonjának kandallója előtt

— 317 —

Amikor az órnagy a fasorból kiért, Tortillard sántikálva oda érkezett.

— Itt vagy, te jó madár — szólt Pipelet asszony.

— A félszemünő nem keresett? — kérdezte felelet helyett a fiu a házmesternétől.

— Chouette? Nem, az a rut szörnyeteg. Ugyan minek keresne téged!

— Mert falura visz — mondotta Tortillard a házmesterszoba ajtaján hintázva.

— Hát az urad?

— Apám megkérte Bradamanti urat, adjon ma nekem szabadságot... Falura... falura, falura... énekelte Bras-Rouge fia és a szoba ablakán dobogott...

— Nem nyugszol, gonosztevő... kitöröd az ablakot.

— Ah bravo, itt van Chouette — örvendezett a gyermek — milyen boldogság! Kocsikázunk!...

Valóban a tükörben a félszemünő sima és földszinü arcéle tükröződött vissza. Tortillardnak intett és a fiu rögtön hozzá szaladt. A kocsis felnyitotta a kocsi ajtaját. A gyermek beült. Chouette nem volt egyedül. A kocsi másik szegletében, nagy prémes galléru köpenyegben teljesen elfedve ült az Iskolamester.

Veres szempillái alól két fehér mozdulatlan, fénytelen szem látszott, ami a vagdalt, irtózatos és a hidegtől elkékült arcát még rettentőbbé tette.

— Na, mókus, feküdj az emberem lábaira, meleget tartasz neki — adta ki az utasitást a félszemü nő Tortillardnak, aki mint a kis eb az Iskolamester és a Chouette lábszárai közé kuporodott.

— Most — udvariaskodott a bérkocsis — a Bouquetvali majorházhoz, nemde Chouette?... Meg látod, tudok én hajtani...

— És mindenek előtt nógasd a lovakat — dörmögött az Iskolamester — mert ma este meg kell csipnünk azt a fiatal leányt. Aztán azt tanácslom, a vámnál siess, mert még rád ismernek, hiszen egy

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlés 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00: háromszori közlés $2.75, husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE és ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00; háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk. Kis hirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 7650, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:
9712 BUCKEYE ROAD, Telefon: Cedar 622.
2609 LORAIN AVE. — Telefon: Lincoln 4932.

MUNKÁT NYER — FÉRFI

EGY FIATAL butchersegéd azonnal felvétetik. 8812 Buckeye Rd. Cleveland, O. 189 90

ELSŐRENDŰ fényképész, aki teljes jártassággal bir, jó alkalmazást nyer. 8922 Buckeye Rd. Cleveland, O. 188—90

MUNKÁT NYER — NŐ.

FIATAL LENYT vagy idősebb asszonyt keresek házimunkára. Mosás nincs. Valentine Puskás, 4306 West 61-ik utca. Cleveland, O. 189—90

LEÁNY VAGY ASSZONY, aki mindenféle házimunkához ért azonnal felvétetik, $10 heti fizetés, később több, a vasuti költséget megtéritjük. Cim: John Ocze, 648 Bear Ave. Shamokin, Pa. 189

HÁZASPÁR keres megbizható leányt házimunkánál kisegiteni. Jó otthon. 1676 Coventry Rd. Telefon Fairmount 3840 W. Cleveland O. 189

LEÁNYT keresek gyerekre felügyelni és házimunkánál kisegiteni. Este hazamehet. Iskolás leányok ne jelentkezzenek. 13003 Woodland Ave. Cleveland, O. Telefon Garfield 3392-M. 189—91

EGY ÜGYES szakácsnő, ki angolul is beszél klubházba felvétetik, havi fizetés $120-tól $140-ig. Hivja fel John Martin. Warren, O. 2842 vagy érdeklődjön 2032 W. 48th Str. Cleveland, O. 189—91

JÓRAVALÓ, ügyes, tisztességes nőt keresek rooming házba jó fizetés mellett. Esetleg társnak is beveszem. Házasság nincs kizárva. Louis Barry, 330 East Front Str. Youngstown, O. 187—89

MUNKÁT KERES — NŐ.

KÖZÉPKORU NŐ, ki jól főz, házimunkára ajánlkozik, esetleg restaurantba mosogatni is elmegy. Barbara Tóth, 2841 E. 79 Str. Cleveland, O. 189

KIADÓ LAKÁSOK.

4 SZOBA, fürdő, villany, emeleten kiadó rögtön beköltözhető. 3201 W. 52nd Str. Cleveland, O. 189—91

6 SZOBA, konyha, fürdő, emeleten kiadó, 1339 W. 83-ik utcán, közel a Clifton caréhoz. Érdeklődni 2824 Chatham Ave. Cleveland, O. 189—91

4 SZOBA és konyha, gáz, villany és toilet bent, felnőtt családnak kiadó. 2905 Bridge Ave. Cleveland, O. 189

4 SZOBA, fürdő, pince, villany, emeleti lakás kiadó. 2057 W. 32nd Str. Cleveland, O. 189

KIADÓ EGY CSALÁDOS ház, 4 szoba, fürdő, pince, padlás, tudakozódni 2496 E. 110 Str. Luna park háta mögött. Cleveland, O. 188—90

4 SZOBA, padlás, villany, gáz és toilet bent, emeleten kiadó. 2120 W. 28th Str. Cleveland, O. 189

MODERN 6 szobás lakás a 9004 Kennedy Aven kiadó. Rent $25, a garage is kiadó. Rent $5.00. Érdeklődni telefonon is lehet. Hemlock 2790-M. Cleveland, O. 189 91 93

4 SZOBA, fürdő pince, villany, emeleti lakás kiadó. 2057 W. 32nd Str. Cleveland, O. 189

BUTOROZOTT SZOBÁK.

KÉNYELMES butorozott szoba kiadó jobb ember részére. Cim: 2557 E. 81 Str. Cleveland, O. 189 91 93

EGY KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba tisztességes férfinak kiadó. 8315 Woodland Ave. közel a Buckeye Roadhoz. Cleveland, O. 189—91

EGY KIS BUTOROZOTT szoba férfi részére, fürdő és villany használattal kiadó. 2097 W. 26th Str. Cleveland, O. 189

2 BUTOROZOTT SZOBA, embereknek vagy kis családnak kiadó. 4512 Oakport Rd. Brooklyn, O. Vegye a W. 25-ös villanyost. 189—91

MAGÁNYOS NŐ kényelmesen berendezett, butorozott szobát kaphat, fürdővel. Főzni is lehet. 8416 W. Madison Ave., Suite No. 4. Cleveland, O. V. 188, 189

BUTOROZOTT SZOBA egy férfi vagy két jóbarát részére, fürdő és villanyhasználattal kiadó. 2706 Monroe Ave. Cleveland, O. V. 188, 189

BUTOROZOTT szoba, légfütés, fürdő és villanyhasználattal kiadó. 4011 Whitman Ave. Cleveland, O. 187 88 8r

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. 12003 Buckeye Rd. emelet. Telefon Garfield 7375-M. Cleveland, O. 185—90

ELLÁTÁST NYER.

TISZTESSÉGES emberek kényelmes helyet kaphatnak kottal vagy anélkül. 9406 Steinway Ave. Cleveland, O. 189—91

ELLÁTÁST KERES.

EGY MAGÁN VÁLLALKOZÓ teljes ellátást keres jobb magyar családnál, ahol esetleg telefon és garage is van. Cim "Tiszta szoba", 8718 Buckeye Rd. Cleveland, O. 189—91

TÁRS KERESTETIK.

TÁRS KERESTETIK egy jólmenő ruhatisztitó gyárhoz. Autóhajtás megkivántatik. 2—3 ezer dollár szükséges. 1916 Third Ave. New Brighton, Pa. 189—91

GYÜMÖLCSÜZLETHEZ egy nő vagy férfi társat keresek, esetleg az üzletet át is veheti. 3805 Bailey Ave. Cleveland, O. 188—90

ÉN 37 ÉVES fiatalember vagyok, szeretnék házasság céljából megismerkedni egy 20—25 éves leánnyal vagy özvegygyel, nekem van ezer dollárom, viszont elvárom, hogy a nőnek is legyen ötszáz dollárja csakis fényképpel ellátott levélre válaszolok, cim 103 Grant Str. Pittsburgh, Pa. 187—94

HÁZASSÁG.

Jó megjelenésü, jól kereső 30 éves iparos, kinek van szépen megtakaritott pénze a bankban és szép birtoka az óhazában, keresi 20—30 éves róm. kath. leány vagy özvegy ismeretségét házasság céljából. Csakis komoly választ kérek Kék nefelejts jeligére. 704 South Main Str. Akron, O. Akroniak előnyben részesülnek. 189—91

HÁZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni egy bármilyen vallásu özvegy nővel, ki vagyonnal rendelkezik nekem van farmom, farmernő előnyben részesül, komoly levélre válaszolok. Levél cim: "Farmer", 2609 Lorain Ave. Cleveland, O. 189—90

37 ÉVES LEGÉNYEMBER, a kinek 62 akeros farmja van, házasság céljából keresi egy magához illő jobb megjelenésü nő ismeretségét, a ki szereti a farméletet. Ajánlatok e cimre küretnek: Anton Fazekas. New Concord O. 188—91

SZERETNÉK megismerkedni egy özvegy nővel vagy leánnyal 30—35 év körül házasság céljából. Fényképes levelekre válaszolok. John Gebo 3001 E. 123 Str. Cleveland, O. 187—89

KERESTETÉS.

JÓ ÉS FORGALMAS vidéki városkában néhány mértföldre Clevelandtól egy confectionery store boarding házzal egybekötve, hazautazás miatt gyorsan és jutányosan eladó. Érdeklődni Szilvássy és Silvesternél, 8707 Buckeye Rd. Cleveland, O. 187—89

ELADÓ AUTOMOBILOK.

EGY KÜLÖN rendelésre készült Hupmobile mechanicailag jó karban, elutazás végett eladó. Ára $100. Látható reggel 9-ig és este 6-tól. Érdeklődni 2817 E. 127-ik utca, az emeleten. Cleveland, O. 189—90

TELJESEN UJ, még soha nem hajtott Haines sport-model automobil nagy árengedménnyel azonnal eladó. Érdeklődni Mr. Kálmánnál, a Szabadság főirodájában, Cleveland, O. Main 7650. 185—187 V 188—191

ELADÓ TÁRGYAK

Automata Zongora

Munkahiány miatt pénzre van szükségem és el kell adnom 700 dolláros automata zongorámat 87 tekercsesel, paddal és kabinettel

100 DOLLÁRÉRT

és 18 dollárért, a mibe eddig a storage jött. Kérdezősködjön Mrs. Frank zongorája után.

1389 MILWAUKEE AVE.
első emelet. Chicago, Ill. 188—92

ELADÓ ÜZLETEK.

CONFECTIONERYÜZLET Fairport, O. ban eladó. A város legrégibb üzlete, olcsón megvehető. Közel a tóhoz van egy restaurant is eladó. Irjon vagy jöjjön e cimre: E. E. Concoby, 422 New Str. Fairport, O. Telefon 1159-R. 189—91

RESTAURANT most átalakitva és 7 szoba butor jutányos áron eladó. Keresse fel a tulajdonost 5802 St. Clair Ave. Telefon Randolph 7578. Cleveland, O. 189—91

NAGYSZERÜEN berendezett és jól jövedelmező kovácsmühely, mellette úri lakás és nagy istállóval együtt olcsó áron eladó. Ez egy nagyon jól betelepedett farmvidék központjában van, egyedüli kovácsmühely a községben. Aranybánya hozzáértő embernek. Bővebbet Paul Lench, Carney, Mich. 189

GROCERY ÉS MEAT market, azonnal és jutányosan eladó, lease, a rent $30 havonta. 3715 Lorain Ave. Cleveland, O. 189—90

12 SZOBÁS HOTEL teljes benrendezéssel a West Virginia állami Huntington legforgalmasabb helyén a társak meg nem egyezése miatt olcsón eladó. J. Dimond. 1028 Seventh Ave. Huntington, W. Va. 188—90

SZEMBEN A BROOKSIDE BASEBALL PÁLYÁNAK, 4462 Denison — telekpület, soft drink üzlet, 2 kugliző, fent 8 szoba és fürdő, garázs, olcsón eladó, ságyatéki ügy lebonyolitása céljából. Tulajdonos telefonja Hemlock 2833-J. Cleveland, O. V. 188, 189

ELADÓ HÁZAK.

5005 HERMAN Ave. nagy 8 szobás ház, fürdő, villany, pince, alkalmas 2 családnak. Még e héten sürgősen eladó, bármilyen elfogadható áron. Érdeklődjön 2363 W. 14th Str. Suite 23. Lincoln 1225-M. Cleveland, O. 186 87 V 88—90

$400.00
lefizetéssel eladó egy 7 szobás egy családos ház. Ára $3200. Részletekért forduljon 2609 Lorain Ave. 187 V 88—90

DETROITBAN, MICH. 4644 Montclair Aven öt szobás ház, fürdő, garage, elcserélem clevelandi ingatlanért vagy olcsón eladó. Érdeklődni J. Balogh, 3066, W. 116. Cleveland O. 187—90

EGY CONFECTIONERYÜZLET iskola mellett, 4 szobás házzal, egy másik ház 9 szobás fürdő, villany, 4 autóra garage, eladó vagy egy közeli gyümölcsös farmáért elcserélhető. 2131 W. 42nd Str. Cleveland, O. 189—91

$600 LEFIZETÉSSEL Westparkban vehet egy négy szobás jó házat, dupla loton hol termeszthet zöldségféléket, nevelhet csirkéket, lot nagysága 80x130. Ára $4400. Érdeklődjön részletekért 2609 Lorain Ave. Cleveland, O. 183—

ELADÓ FARMOK.

NAGY, OLCSÓ BIRTOK.
340 acres, 3 darabból álló birtok, hatalmas épületekkel, kut a ház előtt, mely csak fél májlra van a gyönyörü Crystal Lakei s négyre a Noumber-Fouri nyaralókhoz, $3200-ért eladó. $2000 lefizetendő, a többi havi $15-ral, de kamat nélkül. Ott 2—3 család megélne s 15—20 tehenet s temérdek aprómarhát tarthatna. A farm előtti megyei utat most kövezik. Az iskola a farm végén áll, Crogham város és állomás 7, Lowville, a megyei székhely 13 májlra esik onnét a N. Y. Centralon. Ha van a $2000-on felül még $1000-ja felszerelésre, bátran belevághat. **Még a nagy házát se állitanák fel ma az egész birtok áráért.**

Szállja meg ez őszön, amikor olcsón vehet minden felszerelést és barmot s a tavaszig szántson be vagy 5 holdat. **Ha foldolgozza e szép tanyát, biztos megélhetést csinál rajta, mint a volt magyar gazdája, aki 12 évig müvelte azt.** De a felnőtt gyerekei távoztával nem tudja müvelni ez óriási birtokot. Irjon a farmjegyzékemért, talál benne kisebb nagyobb birtokokat s üzleteket s jöjjön ide, a naponta szaporodó magyar honfitársai közé. E. Mihályi, Glenfield, New York State. 189

FELSZERELT ELSŐRENDŰ BIRTOK.
183 acres, agyagtalaju farm. Turin várostól, a Glenfield Western vasut Teobald-Comerai Stationtól 3, a sajtgyár 2, iskolától egy májlra, 9 szobás, kőpinces, jó ház, viz, telefon benne, 1 óriási kőistálló, felettök pajta 18 tehén, 1 bikaborju 4 üsző, 3 borju, 2 nehéz ló, 3 sertés, 50 tyuk, s az összes felszerelés, gépek, némi butor, a termés 60 tonna szénával, $7000-ért eladó. $4500 cash, a többi évi $250 s 5%-al törlesztendő. Havi tejjövedelme $100 körül jár, amit mihamar duplázni lehetne.

45 hold jó erdejében sok tüzi és szerszámfa, temérdek rétje s vizdus legelője van. De az öreg özvegyasszonyt a fiai untalan elhagyják s csak olyan tedd ide, tedd oda gazdálkodás megy most ottan. Pedig 2 család is jól megélne e szép, értékes tanyán. Még a hatalmas épületeit se állitanák fel $10,000-ért, hát a felszerelése!

Nézze meg e nagyszerü most alig kihasznált birtokot, amely még soha ily olcsón ajánlva nem volt, mielőbb. Ezt, a munkából lesett s naponta ide jövő érdeklődők mihamar megveszik. A most összeállitás alatt levő forgalmi jelentésemből majd látni fogja hogy én nem hasból beszélek, mint sok szélkergető. E. Mihályi, Glenfield, New York State. 189

IGAZI JÓ AJÁNLAT!

20 akeros farm, 17 mértföld Clevelandtól, 8 szobás ház, furnace, 250 csirke, 2 ló, 1 tehén, 18 aker be van vetve, szép gyümölcsös 2 perc a köves uttól, sürgősen eladó, vagy 2 családos házért elcserélhető. Érdeklődők keressenek fel, én kiviszem és megmutatom, nem fogja megbánni. Adósság nincs a farmon. Cimem:

LOUIS SIMONYI
11020 Governor Ave., a West 115-höz közel, Cleveland, O.

Ugyanitt, ahol lakom, 2 családos, kifogástalan 10 szobás ház, 2 furnace, dupla garage, $5500 Firt Mortgage van rajta a United Bankban. Ára $11,500, érdemes megnézni. Tessék felkeresni. 188—190

KIADÓ FARMOK

EGY 55 AKEROS FARM rentre kiadó, lease-val, az összes felszerelés és termés olcsón átvehető. Steve Marencsik, Box 121. Brookpark Rd. Brooklyn Sta. 189—91

ÜZLETI ALKALOM.

MÁSODIK MORTGAGEOKAT a legjobb árban veszek.
UTŐ ÁRPÁD
1898 West 45-ik utca, Cleveland, O.
Telefon Hemlock 3387-J.

HÁZ ÉPITÉS
Ha mi velünk építtet házat, azzal meg lesz elégedve anyagilag és erkölcsileg is.
CSÁSZÁR és JAMES
épitő vállalkozók
11623 Buckeye Rd. Cleveland, O.

Ha szüksége van pénzre, jöjjön hozzám, és adok kölcsön házakra első és második betáblázásra (Mortgage). Gyors elintézés.
E. FRIED
406 ULMER BUILDING.
Cherry 1308 Central 2103

OKTATÁS.

2 HÉT ALATT ELKESZITJÜK.
Levélileg saját otthonában, irásbeli garancia mellett, amerikai polgárpapir kiváltásához. Küldje be nevét és cimét 10 centtel érdekes felvilágositásért.
THE UNIVERSAL INSTITUTE (31A)
123 East 86 Str. New York City.

200 MILLIÓ EMBER
beszél angolul. Mi önt is könnyen megtanitjuk, ha van napi 15 perc szabadideje. Kérjen érdekes felvilágositást.
UNIVERSAL INSTITUTE (31)
123 East 86 Str. New York.

SZABADALOM.

ÉRTESITÉS.
PATENT irodámat megnagyobbitva áthelyeztem. UJ CIM:
POLACHEK ZOLTÁN
Mérnök. — Szabadalmi ügyvivő.
70 Wall st., New Yok.

PATENTOK
Nagyon értékes felvilágositásokat talál ami magyar nyelvü szabadalmi könyvünkben, melyet kivánatra INGYEN küldünk. Magyarul levelezünk önnel. Küldje be találmányát, hogy megnézhessük és véleményt mondhassunk. Irjon még ma.
BRYANT & LOWRY
310 Victor Bldg., Washington, D. C.
Successor to
A. M. WILSON, INC.

JOGI TANÁCS.

DR. PARK ANTAL
amerikai magyar ügyvéd és jogtanácsos
Iroda: Buckeye Rd. és East 117-ik utca sarkán, a Regent szinház felett. Irodai órák: D. e. 9—12, d. u. 1—5, este 6.30—8.30. Cleveland, O.

D. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd Cleveland, O. 322 Leader-News Bldg. Superior and East 6th Str. Iroda-telefon: Main 7093. Lakás: Garfield 973-M.

Ifj. Boldizsár Ferenc
Volt magyar helyettes ügyész
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
Főiroda: 322 Euclid Ave., 11-ik emelet Garfield Bank Bldg. Bell Tel.: Main 49.
Fiókiroda: 2751 E. 79th St. — Nyitva este 8-ig.

Jos. N. Ackerman
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
408—10—12—16 ENGINEERS BLDG.
CLEVELAND, O.
Szombat délután és vasárnap csak előzetes megbeszélésre található.
Phone:
Cherry 351, Cherry 352 vagy Cherry 353.
Lakás Fairmount 1737.

Iroda alapittatott 1904-ben
PAPP MIKLÓS
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
1963 West 25th St., Cleveland, O.
Telefonok:
Lincoln 2978 és 2620.

H. E. VARGA
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
541 Society for Savings Bank Bldg.
Cleveland, Ohio
Cherry 2462

Kováchy M. Andor
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
637 Society for Savings Building
CLEVELAND, O.
Telefon: Main 5833. — Central 1503-R.
Keleti iroda: 9107 Buckeye Rd.

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos
Elvállal mindennemü kár-, váltó és büntető ügyekben. — Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 5-ig.
1572 N. Halsted Str., az emeleten.
Telefon: Diversey 3134.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga, Central 2350-R. Bell: Main 5720.
Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában.
Lakás: 10321 ASHBURY AVENUE
Bell telefon: Cedar 394.

SAMUEL SILBERGER
Magyar Ügyvéd és Jogtanácsos
WEST 25th St. és LORAIN AVE. SARKAN
2-ik em. a Marshall Patika fölött.
CLEVELAND, O.
Telefon: Lincoln 172.

ORVOSOK.

Chicagoi Magyar Orvos
Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Cim: 455 West North Ave., Chicago, Ill. Rendel: D. e. 11-től 1-ig, este 7-től 8-ig. Vasárnap d. e. 10—1-ig. Telefon Diversey 8720.

VEGYES.

HERAVITA GYÓGYFÜTEA.
Egy csodálatos természetes gyógyszer vérbetegségek, asztma, hurut, köhögés, gyenge gyomor, reuma ellen. Kenőcs nyilt sebek és más bőrbetegségek gyógyitására. Saját készitésü köhögés elleni cukorkáink nagyszerüek. Rendelje meg e cimen:
HERAVITA HERB CO.
Telefon Bittersweet 2556. — 2748 Lincoln Ave. közel a Diverseyhez. Chicago, Ill.

Telefonáljon a város bármely részéből
Frank G. Nunn
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ.
3924 LORAIN AVENUE
a Turn. Hallal szemközt.
Union Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1711 — Cuy. Atlantic 163

Jelmez Ruhák
Szüreti mulatságokra, vagy szinielőadásokra jelmezruhákat jutányosan kikölcsönöz vidékre is
Buchla Ödön
8231 WOODLAND AVE
CLEVELAND, O.
Kérjen felvilágositást!

KÉZI MUNKÁK
Importált D. M. C. Pamutok, Delta és Berliner kendők. Kész áruk. Járdos áruk nagy raktára.
Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.
Chas. K. Gross Co.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, O.

HÓLYAG HURUT
Vértiak vegyék meg magukat minden nemi bajtól.
SANYFIT
Óvszer csak férfiaknak a legnagyobb védelmet nyujtja. Nagy Tucat 35c. Tégely (4-es) $1.00 Minden gyógyszerésznél vagy
San-Y-Kit Dept. B.
92 Beekman St.,
New York.
Irjon körlevelért.

ÉLETMENTŐ
Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir úgy házasulandók, mint szinte olyanok ra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női idegességgel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az emlékező gyengeség okait: egyáltalán elősorol minden előforduló betegségek s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek, valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, ajánlva 25 cent. Kiadva a
Német Gyógyintézet
által
684 Union Ave. New York.
A kuruzslás meggátlása céljából. Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongresszusi törvényekkel.

AMERIKAI KONZULÁTUSOK.

Magyarország, Ausztria, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Romániában.

Amerikai magyarok, akik politikai, gazdasági, családi vagy utazási ügyeik elintézése céljából Magyarországon és annak megszállt területein illetékes amerikai konzulátusok segitségét óhajtják igénybe venni, az alább fölsorolt cimekhez fordulhatnak:

Magyarországon: Theodore Brentano, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter Budapest. George Horton, konzul, Budapest. John Dist, Committee, Budapest, Damjanich-utca 48. szám.

Ausztriában: Albert Henry Washburn, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Wien, William F. Upson, kereskedelmi képviselet, Wien, 1. Bösendorfer Strasse 13.

Csehszlovákiában: Lewis Einstein, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Prága, Charles S. Winans, konzul, Prága, Vladimir A. Geringer, kereskedelmi képviselet Prága, Chocni Dum, Pokoj cislo 8358—L.

Romániában: Peter Augustus Ray, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Bukarest. Ely E. Palmer, konzul, Bukarest. Louis E. Van Norman, kereskedelmi képviselet, Bukarest, care of American Legant.

Jugoszláviában: H. Percival Dodge, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Belgrád. Kenneth S. Patton, konzul, Belgrád. A. R. Thompson konzul, Zágráb.

Ha venni vagy eladni, vagy bármire szüksége van, hirdessen a Szabadságban.

Bányászok kerestetnek!

Magános és családos bányászok azonnal felvétetnek az Amherst Coal Companynál. Munka mindennap, driftes bánya, a szén hat láb magas. 40 cent tonnánént a fizetés széles munkára, 44 cent keskenynél. 8 cent inchenként a slate-yardage. Viz és gáz nincs. Jelentkezzen e cimen:

A. S. J. HOPKINS, Sup't.
P. O. Box 700 Braeholm, W. Va.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

HIREK AZ ÁRVAHÁZBÓL.

Az augusztusi események.

A nyári hónapok az amerikai magyar egyházakban nagyon mozgalmasak. A szünidei magyar iskolák összegyüjtik közelből és távolból az egyháznak és fajunknak a jövendő reménységeit s nehéz fáradságos munkát kell végezniök a tanitóknak, hogy a reájuk bizottakat igazán elvégezhessék.

Ha a magyar egyházak élete mozgalmas, az az árvaháznak az élete is. Nálunk ugyan minden nap van magyar iskola, de a szünidőben több olyan gyermek kerül ide, akiknek ez az egyedüli alkalmuk arra, hogy valamit megtanuljanak magyarul. Az idén 23 gyermek iratkozott be a szünidei iskolába. Ezek közül egy-egy hónapig öten voltak itt s igy 18 azoknak a száma, akik a két és fél hónapi magyar tanulást be fogja végezni. Ezekkel a dolgokkal áll kapcsolatban minden augusztusi eseményünk.

Az iskolai nevelés tette lehetségessé azt, hogy e hónap harmadikán 15 gyermekkel megjelenhessünk Daisytownban, ahol nagyon szives fogadtatásban volt osztályrészünk. Ez alkalommal az árvaatya végezte az istentiszteletet s a gyermekek pedig szépen énekeltek s már ezzel is biztositották azt, hogy a d. u. ünnepély, amely a magy. ház ban volt megtartva, fényesen sikerüljön. Ez alkalommal készpénzben befolyt 238 dollár 47 cent. Ezenkivül sok ruhanemü. Ha ehez a nagy anyagi eredményhez hozzávesszük a még nagyobb erkölcsi eredményt, ugy nyiltan kell vallanunk, hogy a daisytowni magyarság — mint az előtt, most is tud áldozni, buzgólkodni minden jó ügyért. A szép eredményben oroszlán része volt Töltéssy Zoltán lelkésznek, aki valóban misszió munkát végez az itten élő magyarság között. Meg kell emlitenünk, hogy a Magyar Ház igazgatósága ebből az alkalomból uj szinpadot készittetett s igy emlékeztette őket e sorok irója arra, hogy csaknem egy évtizeddel ezelőtt ő avatta fel ezt a Magyar Házat s most a reábizott árvák avatták fel a szinpadot a szépen előadott Magyar Zászló cimü kedves gyermek darabbal, sok szép szavalattal és énekkel.

Legyen hálás köszönet mindenkinek, aki a napnak a sikeréhez hozzájárult!

Ugyancsak hálásan kell megköszönnünk, a pittsburghi szállásadóknak a szivességét, akin minden alkalommal, amikor ott keresztül utazunk igaz szeretettel fogadják a mi gyermekeinket, tudván, hogy a munkában részt kell venniök.

A második esemény lesz a johnstowni piknik. A johnstowni piknik most vasárnap 17-ikén lesz a Faith féle parkban. A pikniket most is a Református Betegsegélyző egylet rendezi. A gyermekek nagy örömmel készülnek erre a napra, amely nálunk az évnek egyik legfontosabb eseménye. Vajha az lenne a johnstowni magyarságra és környékén lakó testvéreinkre nézve is. Johnstownban előbb a templomba megyünk s ott gyermekeink énekelni fognak. Az árvaatya pedig beszédet tart. Kivánatos és szép dolog volna, ha a templomban is sokan eljönnének a magyarok közül.. Istentisztelet után lesz az ebéd és ebéd után a gyermekek előadják az ő kis szindarabjukat s azt a szép magyar táncot, amit nagy tetszéssel táncoltak el Daisytownban is. Aztán kezdődik a mindig szép mulatság, amely szép anyagi hasznot szokott hozni az árvaház javára.

Augusztus 24-ikén reggel Traugerben lesz az urvacsorával élni kivánó gyermekek konfirmációja és az aratási hálaadás alkalmából az urvacsora kiosztása.

Ez alkalommal hat gyermek fog vallást tenni hitéről és szent fogadást arra, hogy az anyaszentegyháznak hüséges tagjai lesznek mindenkoron.

Augusztus 31-ikén lesz a nyári szünidei iskolát bezáró vizsga. Erre is előre felhivjuk a figyelmét a magyarságnak és kérjük, hogy jöjjenek ki ezen a napon minél többen az Árvaházba, hogy igy szemmel lássák és füllel hallják, amit a reánk bizottak tudnak.

Az árvaházi hét és árvaházi vasárnap.

Az amerikai magyar reformátusságnak a szervezetei, egyházmegyéi és konferenciái julius első hetét és első vasárnapját árvaházi hétté és árvaházi vasárnappá tették. Még korai volna az árvaházi hét eredményét ismertetnem, de azt meg kell állapitanom, hogy kisebb gyülekezeteink voltak azok, amelyek első sorban számoltak be ennek a hétnek vagy napnak az eredményéről.

Ezek a jelentések biztatók. És ha a nagy magyar gyülekezetek abban az arányban fognak adakozni, minőben a kis gyülekezetek adakoztak, ugy elérhetjük azt az eredményt, a mit aratunk.

Csakhogy az aránynak meg kellene lennie mindenütt! Meg is lehetne, ha minden helyen magát a célt néznék és azt, hogy mindjobban- és jobban megnyilvánul az a nézet, hogy ezt az intézetet olyanná kell fejleszteni, aminő intézet tényleg méltó a magyarsághoz. Most 108 gyermek van az intézetben. Az az áldás, amit egyik alkalmazottunk kivánt, tehát betelt. És azt hiszem, hogyha lesz helyiségünk, ugy 150 gyermekre is számitanunk kell, még többre is, mert sok a magyar árva és sok az elhagyott gyermek.

Ezért kérem a gyülekezetek lelkészeit és elöljáróit, hogy ne nézzék a személyeket, ne keresgessék a mentő okokat, hanem álljanak az intézet mellé teljes szivvel és odaadással. Hiszen az már csak bizonyos, hogy ezt az intézetet nekünk kell fentartanunk és tovább fejlesztenünk.

A gyülekezetek felhivása mellett innen nagyon sok magán levelet is küldtünk ki. Azok, akik megkapták a szép prédikációt, bizonyosan meg is hatotta őket az. De aztán talán elfeledték, hogy cselekedni is kell. Kérem, hogy cselekedjenek valamit, nem sokat, csak épen a maradék darabokat szedjék össze.

A Verhovay egylet segitő szeretete.

A Verhovay Egylet nagy gyülése kimondotta, hogy arra fogja kérni a tagságot, hogy intézetünket minden tag legalább évi 20 centtel segitse. Tudjuk, hogy nehéz a helyzet de még se olyan nehéz, hogy ezt a pár centet mindenki meg ne tudná fizetni annak az intézetnek a javára, hol most is 43 Verhovay árva van gondozás alatt. Ugy látom, hogy sok fióknál az a tévedés, hogy a fiók pénztárából szavaznak meg bizonyo összeget. Verhovay tagtársaim! Higyjék meg nekem, hogy sokkal kedvesebb dolgot cselekesznek és igazán önzetlenül akkor gyakorolnak jótékonyságot, ha egyénileg adnak egy pár centet és nem a fióknak a pénztárából.

Addig, amig nincsen itt egy épülete, felszerelve a Verhovay Segélyegyletnek nem volna szabad megnyugodniok azoknak, akik igazán bele tudnak tekinteni a jövendőbe. A Verhovay Egyletnek, a most amikor más testületek szintén foglalkoznak részint öreg tagjaiknak, részint árváiknak a gondozásával, szintén arra kellene törekedniök, hogy velük együtt, mert hiszen az egységes munkálkodást is akarják sokan, törekedjenek ennek az intézetnek a fejlesztésére!

Itt készen vagyunk az előzetes munkával. Most csak tovább kell haladni azon az uton, amelyen elindultunk.

Kérjük, hogy kiküldött kérő levelünket vegyék mindenütt tárgyalás alá és mindenki cselekedjék ugy, amint a szive parancsolja.

Az első aratás.

Első aratásunk most folyamatban. A buzát még a régi tulajdonos vetette s igy annak az eredménye nem a mi sikerünk vagy sikertelenségünk. Most a buzát már ki is gépeltük s lett 300 bushellel, ami 20 holdról nem mondható valami nagy hozadéknak. De a téli fagy és a hosszu esőzés mindenütt sok kárt tett az őszi vetésekben. Az árpát most arattuk le. Ez már jobban fog fizetni. Zabunk pedig olyan, hogy nincsen párja a vidéken. Kukoricánk közepes, mint mindenütt. Krumplink, babunk és egyéb kapás növényünk jó. Szénát ötven tonnát már hordtunk. Biztos vagyok abban, hogy az első évi gazdálkodás, bár sok fáradsággal járt is hiszen minden kezdet nehéz, meg fog felelni azoknak a reményeknek, amelyeket hozzá fűztünk.

HIREK AZ ÁG. HITV. EV. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Közli: Ormay János lelkész.

Istentisztelet.

A magyar evangélikus istentisztelet minden vasárnap délelőtt 11—12 óra között van, a 678 Washington Str. alatt levő ev. templomban, melyre mindenkit szivesen látunk.

Gyermek piknik.

A nyári iskola befejeztével, mint már arról megemlékeztünk, a gyermekek megvendégelésére augusztus 17-én, vasárnap délután pikniket rendezünk a Gábor Györgyék farmán.

A farm legkönnyebben megközelithető a Wadsworthba vezető kitünő uton, melyről a Lilac (Lájlok) nevü falu után következő, jobb oldalra eső, első utra kell befordulni, s amely mellékuton haladva a legelső uton balra fordulunk, s onnan egy-két perc alatt elérjük.

Indulás közvetlenül a vizsga után, amely szintén 17-én lesz a istentisztelet helyett; erre az időpontra jöjjön el tehát, aki a pikniken részt fog venni. Mindenkit szivesen látunk.

A Luther Márton Nőegylet szép adománya a templomra.

A Luther Márton Nőegylet f. hó 5-én megtartott közgyülésének egyik fontos letárgyalandó tárgysorozati pont volt a megépitendő templom költségeihez való hozzájárulás a Nőegylet részéről.

A Nőegylet egyhangulag 500 dollárt adományozott a templom alapra s igy legelsősorban fog helyet foglalni a templom alapitói között. Ehhez a cselekedethez nem kell magyarázat, ez önmaga beszél leg szebben. Legfeljebb annyit jegyezhetünk meg, hogy a Nőegylet tagjai megmutatták ezuttal is az egyházhoz való ragaszkodásukat, törhetetlen hüségüket.

A lelkész meleg szavakkal köszönte meg a Nőegylet tagjainak ezt a nemes cselekedetét s Isten áldását kérte további munkálkodására.

A közgyülésen a rendezendő mulatságokra vonatkozólag történtek még megbeszélések.

MEGHIVÓ.

A Warreni Első Magyar Férfi és Női Betegsegélyző Egylet nagy nyári mulatságára, amelyet augusztus 16-án szombaton, a Walnut streeti Román Hallban fogják megtartani. A zenét Zsiga Jimmy hires youngstowni cigány bandája szolgáltatja. Belépti dij férfiaknak 50 cent, nőknek 25 cent. Kezdete este 6 órakor, vége pont 12-kor. A mulatságra Warren, Niles és környéke magyarságát szeretettel hivja meg a rendezőség.

időben a sorompók körül csavarogtál.

— Majd vigyázok — nyugtatta meg a kocsis és felült.

Miután tolvajnyelven beszéltek, a kocsis is csak rabló lehetett, az Iskolamester méltó társa.

A kocsi elhagyta a Temple utcát.

Két óra mulva ugyanez a kocsi, a melyben az Iskolamester, Chouette és Tortillard ültek, egy fakereszt előtt megállt. Itt kezdődött a puszta és gödrös ut, amely a Bouquevali majorházhoz vezetett, ahol Georges asszony pártfogása alatt tartózkodott Goualeuse.

XXVIII. FEJEZET.

Idillikus nyugalom.

Bouquival falu templomának toronyórája öt órát ütött. Nagyon hideg volt. Az ég tiszta, a nap lassan haladt lefelé az Econen magaslatokon emelkedő lombtalan nay fák mögé, sugarai megpirositották a láthatárt, halványan, ferdén estek a megkeményedett széles jégrétegre.

A majorház, ahol a Goualeuse tartózkodott, nyáron fák között volt elrejtve, mint a lombok közt a madárfészek, hanem most egészen szem előtt állott, zöld fátyol nélkül. A kis befagyott patak, mint ezüst pántlika kigyózott a mindig zöld mező közepén, amelyen szép tehenek keltek át és istállójuk felé siettek. Az est közeledtével egész galamb csapatok szállták le a galambház hegyes csucsára. Roppant diófák most száraz ágaikat meztelen terjesztették és látni hagyták a cserép és szalmafödeleket amelyeket a fényes zöld narancsszinü moh vonta be.

Három erős, tömör, vastag nyaku ló nehéz kétkerü taligát vont maga után. Lisztet hozott a malomból. Ez a nehéz kocsi a szekéruton érkezett, mig a mellék bejárásokhoz sürü csapatok tódultak. Ennek és állat békétlenül várta, hogy menekülhessen

a hideg éjszaka elől és élvezhesse a nyugalmat. A lovak az istáló látásra vigan nyeritettek, az ürük bégettek és a meleg juhakol ajtaját ostromolták. A földmivelők éhes pillantásokat vetettek a földszinti ablakon a konyhába, ahol lucullusi vacsora készült.

Ritka rend és tisztaság uralkodott a majorházban. Az ekék, kaszák, gereblyék és arató készletek, ezek közt a legujabb találmányuak, tisztán a nagy szinben sorakoztak, ahol talyigások hasonló rendben helyezték el a hámokat. A tágas, csinos, udvarban nem volt sehol nagy trágya domb, viztócsák, amelyek e tájakon a legszebb gazdaságokat is éléktelenitik. A baromfiudvart zöld rácsozat környezte és az apró marhák egy kis, a mezőre nyiló ajtón át jártak ki és be. Anélkül, hogy a részletekbe bocsátkoznánk, csak annyit emlitünk meg, hogy a vidéken mint példányképet emlegették a majorházat, nemcsak rend és a jeles földmivelés és aratás tekintetében, hanem a nagyszámu személyzet boldogsága miatt is, hiszen őket a környék legjelesebb és legbecsületesebb földmunkásai közül választották ki.

A baromfi udvar épen olyan mezei elegánciával diszekedhetett, mint a majorház; a ketrecek tiszták és a kövel kirakott csatornában szüntelenül tiszta és friss viz folyt, amelyet a jégtől megtisztitották. Valóságos forradalom ütött ki a baromfi-